

Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης

Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών

2003

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

Αθήνα, Απρίλιος 2004

Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης
Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης
Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης
Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης
Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Αντί Προλόγου	5
1. Συνοπτική παρουσίαση του ΕΚΤ.....	7
2. Στόχοι και Επιτεύγματα του έτους 2003	9
3. Πάγιες δραστηριότητες του ΕΚΤ.....	31
α. Δραστηριότητες για διάθεση περιεχομένου επιστήμης και τεχνολογίας	31
β. Δραστηριότητες προς βιβλιοθήκες.....	33
γ. Δραστηριότητες για υποστήριξη συνεργασιών σε προγράμματα έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης (Εθνικό Σημείο Επαφής)	35
δ. Δραστηριότητες για τη σύνδεση έρευνας και παραγωγής	37
ε. Συνεργασίες, Δικτύωση, Επικοινωνιακή Πολιτική.....	38
στ. Οριζόντιες δραστηριότητες	41
4. Ανθρώπινοι Πόροι	42
5. Υποδομές.....	44
6. Χρηματοδοτικοί Πόροι και Αναπτυξιακά Έργα.....	46
7. Επιχειρησιακός σχεδιασμός για το έτος 2004	51
Παράρτημα 1. Εκδηλώσεις	55
Παράρτημα 2. Εκθέσεις	56

Αντί Προλόγου

Οι επιστημονικές και τεχνολογικές πληροφορίες αποτελούν υποδομή για τη διαμόρφωση καινοτόμου τρόπου σκέψης, και συχνά αναφέρονται ως ο ακρογωνιαίος λίθος της ανάπτυξης της "Κοινωνίας της Γνώσης". Είναι επίσης γενικά αποδεκτό ότι η οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη συναρτώνται σημαντικά με μια καλά πληροφορημένη επιστημονική κοινότητα.

Ο όρος "Κοινωνία της Πληροφορίας", που χρησιμοποιείται ευρέως σήμερα, δηλώνει μία δυναμική κοινωνία που οδηγείται από σύγχρονες τεχνολογίες πληροφορίας και επικοινωνίας, οι οποίες ενισχύουν την ανάπτυξη, διάθεση και χρήση της γνώσης.

Η τεχνολογία αναδιαμορφώνει ριζικά τον τρόπο με τον οποίο εξειδικευμένες πληροφορίες διατίθενται στους ερευνητές και τους επιστήμονες που εργάζονται για τη δημιουργία νέων προϊόντων και τη βελτίωση διαδικασιών. Η εξασφάλιση της σωστής πληροφορίας την κατάλληλη στιγμή μπορεί να είναι καθοριστική για την επιτυχία ή την αποτυχία μιας ερευνητικής προσπάθειας.

Παρά τα εντυπωσιακά τεχνολογικά επιτεύγματα, η αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνίας προϋποθέτει υποχρεωτικά την ανάπτυξη επαρκούς, σωστά οργανωμένου και διαθέσιμου ηλεκτρονικού περιεχομένου.

Απαραίτητο, λοιπόν, συστατικό για τη νέα Κοινωνία της Πληροφορίας είναι η συγκέντρωση και οργάνωση έγκυρου και έγκριτου περιεχομένου σε ηλεκτρονική μορφή, σε μορφή "δεξαμενής" από την οποία μπορεί ο καθένας να αντλεί μόνο την πληροφορία που χρειάζεται. Αυτό εξάλλου δηλώνει και η ετυμολογία της λέξης "πληρο-φορία", που είναι ο φορέας της πληρότητας.

Υλοποιώντας με συνέπεια το στρατηγικό του σχεδιασμό, το ΕΚΤ πραγματοποίησε το 2003 σημαντικά βήματα για τη διαμόρφωση μιας εθνικής υποδομής για τη συγκέντρωση, οργάνωση και διάθεση περιεχομένου επιστήμης και τεχνολογίας με τον πλέον εύχρηστο και αποτελεσματικό τρόπο. Παράλληλα, διευρύνθηκαν οι συνεργασίες και η δικτύωσή του με φορείς έρευνας και καινοτομίας.

Επιδιώκοντας τη συνεχή αναβάθμιση των υπηρεσιών του, το ΕΚΤ παρακολουθεί τις διεθνείς πρακτικές και πρότυπα, υιοθετεί στρατηγικές συγκριτικής αξιολόγησης και εφαρμογές για την καταγραφή των απαιτήσεων και των προσδοκιών των χρηστών των υπηρεσιών του, αντλεί γνώσεις από το εξωτερικό περιβάλλον, ενσωματώνει νέες τεχνολογίες πληροφόρησης και προσαρμόζεται συνεχώς στις νέες εξελίξεις.

Ε. Μπούμπουκας

Διευθυντής ΕΚΤ/ΕΙΕ

1. Συνοπτική παρουσίαση του ΕΚΤ

Το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης (ΕΚΤ) είναι ο εθνικός οργανισμός για την τεκμηρίωση, την πληροφόρηση και την υποστήριξη σε θέματα επιστήμης, έρευνας και τεχνολογίας. Ιδρύθηκε το 1980 στο πλαίσιο του "Προγράμματος Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών" και εντάσσεται ως εγκατάσταση εθνικής χρήσης στο Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών. Λειτουργεί υπό την εποπτεία της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας (ΓΓΕΤ) του Υπουργείου Ανάπτυξης.

Το ΕΚΤ εξοπλίστηκε με μεγάλα πληροφοριακά συστήματα το 1985, ενώ πήρε τη σημερινή του μορφή το 1989, ως εθνική υποδομή για τη συγκέντρωση, τεκμηρίωση και διάθεση περιεχομένου σε θέματα επιστήμης, έρευνας και τεχνολογίας.

Ο θεσμικός ρόλος του ΕΚΤ ήταν εξ αρχής "η εξασφάλιση της ροής επιστημονικών και τεχνολογικών πληροφοριών στο σύνολο της ελληνικής επιστημονικής κοινότητας, προβαίνοντας στη συλλογή, επεξεργασία και διάδοση επιστημονικών και τεχνολογικών πληροφοριών στον ελληνικό και διεθνή χώρο".

Ο ρόλος αυτός, ανταποκρινόμενος στις σύγχρονες απαιτήσεις, διευρύνθηκε σημαντικά και υποστηρίχθηκε από νέες δραστηριότητες και εξειδικευμένες υπηρεσίες, που αφορούν μεταξύ άλλων:

- τη δημιουργία και διάθεση μέσω του Διαδικτύου ελληνικών βάσεων δεδομένων επιστήμης και τεχνολογίας
- τη συγκρότηση και διάθεση του Εθνικού Αρχείου των Διδακτορικών Διατριβών
- τη λειτουργία Ψηφιακής Βιβλιοθήκης Επιστήμης και Τεχνολογίας (εθνικές και διεθνείς βάσεις δεδομένων, ηλεκτρονικά περιοδικά, πηγές στο Διαδίκτυο)
- την παροχή υπηρεσιών ανάκτησης πληροφοριών και παραγγελίας πλήρων κειμένων με αξιοποίηση νέων τεχνολογιών
- την ανάπτυξη και παροχή λογισμικού για την αυτοματοποίηση των λειτουργιών των ελληνικών βιβλιοθηκών, καθώς και τη διασφάλιση της πρόσβασης και διασύνδεσής τους με βάσεις δεδομένων ελληνικού και διεθνούς επιστημονικού περιεχομένου
- τη δημιουργία δικτύων βιβλιοθηκών και την κατάρτιση και ενημέρωση εθνικών συλλογικών καταλόγων περιοδικών
- την υποστήριξη συνεργασιών σε εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης

- τη σύνδεση έρευνας και παραγωγής και τη διάχυση ερευνητικών αποτελεσμάτων και νέων τεχνολογιών
- τη συμμετοχή σε έργα και δίκτυα σχετικά με την Κοινωνία της Πληροφορίας και την Καινοτομία.

Με την πάροδο των χρόνων, το ΕΚΤ εξελίχθηκε σε κεντρικό φορέα οργάνωσης και διάθεσης περιεχομένου Επιστήμης & Τεχνολογίας, ο οποίος, σε συνεργασία με άλλους ελληνικούς φορείς που δραστηριοποιούνται στον ίδιο χώρο, συμβάλλει στην ανάπτυξη υψηλής τεχνογνωσίας στον τομέα του ψηφιακού περιεχομένου.

Με το άρθρο 23 του Ν.3190/2003 το ΕΚΤ μετονομάστηκε σε "Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης και Ηλεκτρονικού Περιεχομένου" και χρηματοδοτείται από τον τακτικό προϋπολογισμό της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας αυτοτελώς.

2. Στόχοι και Επιτεύγματα του έτους 2003

Το 2003, το ΕΚΤ πραγματοποίησε ένα ακόμα σημαντικό βήμα για τη διαμόρφωση μιας εθνικής υποδομής για τη συγκέντρωση και διάθεση περιεχομένου επιστήμης και τεχνολογίας.

Στο πλαίσιο αυτό ολοκληρώθηκαν έργα που αφορούν την ανάπτυξη εφαρμογών και τη χρήση συστημάτων για την οργάνωση των δεδομένων, καθώς και δράσεις για την αύξηση του ψηφιακού επιστημονικού και πολιτιστικού αποθέματος της χώρας, το οποίο αποτελεί δημόσιο αγαθό, ελεύθερο και διαθέσιμο στους πολίτες. Παράλληλα, διευρύνθηκαν οι συνεργασίες και η δικτύωση με φορείς έρευνας και καινοτομίας στην Ελλάδα και διεθνώς.

Στους βασικούς στρατηγικούς στόχους του ΕΚΤ εντάσσονται:

- **η λειτουργία σύγχρονου ψηφιακού κέντρου πληροφόρησης** σε τομείς επιστήμης και τεχνολογίας (E&T) με παροχή εξειδικευμένων ηλεκτρονικών υπηρεσιών
- **η ανάπτυξη ελληνικού ψηφιακού περιεχομένου E&T**, με έμφαση στις λειτουργίες συλλογής, ψηφιοποίησης, οργάνωσης και διάθεσης του περιεχομένου
- **η συλλογή και απεικόνιση στοιχείων για την έρευνα** και τεχνολογία στην Ελλάδα, καθώς και η παροχή υπηρεσιών για την ενίσχυση της ελληνικής ερευνητικής δραστηριότητας.

Το 2003 υλοποιήθηκαν σημαντικοί επιχειρησιακοί στόχοι, με κυριότερους:

- **την επέκταση των τεχνολογικών υποδομών** με στόχο τη δημιουργία ενιαίου περιβάλλοντος που θα επιτρέπει την αναζήτηση και ανάκτηση ψηφιακών δεδομένων για την κάλυψη εξατομικευμένων αναγκών
- **τη διεύρυνση των πληροφοριακών πόρων E&T** που διαχειρίζεται το ΕΚΤ (βάσεις δεδομένων και ηλεκτρονικά περιοδικά), με ιδιαίτερη έμφαση στην ανάπτυξη ψηφιακού περιεχομένου από ελληνικές πηγές
- **τη δικτύωση και εδραίωση σχέσεων συνεργασίας** με φορείς έρευνας και καινοτομίας στην Ελλάδα και διεθνώς.

Τα σημαντικότερα επιτεύγματα κατά τη διάρκεια του 2003 συνοψίζονται στα ακόλουθα:

- **Εθνικό Πληροφοριακό Σύστημα Έρευνας και Τεχνολογίας:** θετική αξιολόγηση και διεύρυνση των δράσεων του έργου
- **Επέκταση των τεχνολογικών υποδομών:** προμήθεια νέων πληροφοριακών συστημάτων, συστημάτων ψηφιοποίησης και αποθήκευσης, ανάπτυξη εφαρμογών για τη διεύρυνση των ηλεκτρονικών υπηρεσιών
- **Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Επιστήμης & Τεχνολογίας:** υπογραφή 14 νέων συμβολαίων με εκδότες, ανάπτυξη Εθνικού Αρχείου Ηλεκτρονικών και Έντυπων Περιοδικών, εγκατάσταση πληροφοριακού συστήματος Web of Science
- **Ανάπτυξη ειδικών θεματικών συλλογών** που αφορούν ηλεκτρονική διακυβέρνηση, ψηφιακές βιβλιοθήκες, ηλεκτρονικές πηγές στην ΚτΠ
- **Διεύρυνση των συνεργασιών στον τομέα του ψηφιακού περιεχομένου επιστήμης και πολιτισμού**
- **Εικονική αναπαράσταση της ζωφόρου του Παρθενώνα σε CD-ROM και στο Διαδίκτυο**
- **Πανευρωπαϊκή διάκριση του λογισμικού ABEKT** ως βέλτιστη πρακτική (Best eEurope practice)
- **Οργάνωση της γνώσης με σύγχρονα βιβλιοθηκονομικά εργαλεία:** Ελληνικός Θησαυρός Όρων – Ελληνική έκδοση Δεκαδικής Ταξινόμησης Dewey
- **Γενικά Αρχεία του Κράτους:** ανάπτυξη συστήματος για την περιγραφή, οργάνωση και διάθεση μέσω Διαδικτύου αρχειακού υλικού των ΓΑΚ
- **Ευρωπαϊκά ερευνητικά προγράμματα:** υποστήριξη των ελληνικών ερευνητικών ομάδων, δικτύωση σε Μεσόγειο και Δ. Βαλκάνια, προώθηση Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων
- **Πανευρωπαϊκή διάκριση του ελληνικού κόμβου CORDIS** ως ιστορία επιτυχίας για τη λειτουργία του κατά τη διάρκεια της ελληνικής προεδρίας
- **Προβολή και προώθηση δραστηριοτήτων ελληνικής προεδρίας:** εκδηλώσεις, ειδικά αφιερώματα στο περιοδικό "Καινοτομία, Έρευνα και Τεχνολογία"
- **Ελληνικό Κέντρο Αναδιανομής Καινοτομίας:** διεύρυνση των υπηρεσιών για την προώθηση καινοτόμων τεχνολογιών, νέο επιχειρησιακό σχέδιο, ανανέωση συμβολαίου

Εθνικό Πληροφοριακό Σύστημα Έρευνας και Τεχνολογίας: θετική αξιολόγηση και διεύρυνση των δράσεων του έργου

Το ΕΚΤ είναι ο τελικός δικαιούχος και ανάδοχος του έργου "Εθνικό Πληροφοριακό Σύστημα Έρευνας και Τεχνολογίας" (ΕΠΣΕΤ) που εντάσσεται στην πράξη "Οργάνωση και Διάχυση ψηφιακού περιεχομένου για την Έρευνα και την Τεχνολογική Ανάπτυξη" του Επιχειρησιακού Προγράμματος "Κοινωνία της Πληροφορίας" (Γ΄ ΚΠΣ).

Το Δεκέμβριο του 2003 ολοκληρώθηκε η α' φάση του έργου που περιελάμβανε 22 υποέργα. Στη φάση αυτή το έργο εστιάστηκε στην ανάπτυξη εφαρμογών και στη χρήση συστημάτων για την οργάνωση των δεδομένων καθώς και στην ανάπτυξη αρχείων περιεχομένου, σε πιλοτικό επίπεδο, μέσω διαδικασιών ψηφιοποίησης. Στο πλαίσιο της α' φάσης πραγματοποιήθηκαν προμήθειες εξοπλισμού με δημόσιους και διεθνείς διαγωνισμούς και εξασφαλίστηκε η πρόσκτηση διεθνούς περιεχομένου Ε&Τ.

Σύμφωνα με την εξωτερική αξιολόγηση της α' φάσης, το έργο διαμορφώνει μια εθνική υποδομή στρατηγικής σημασίας για τη συγκέντρωση και διάθεση περιεχομένου Ε&Τ και συμβάλλει στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της χώρας. Αποτελεί δε όχημα για τη γενικευμένη παραγωγή, διάθεση και διεθνή προβολή ελληνικού περιεχομένου Ε&Τ.

Συγκεκριμένη αναφορά γίνεται στα σημαντικά οφέλη που έχει ήδη αποδώσει το έργο όπως: εξοικονόμηση πόρων για την ελληνική ερευνητική κοινότητα σε εθνικό επίπεδο (μείωση πολλαπλών συνδρομών σε διεθνείς βάσεις δεδομένων και ηλεκτρονικά περιοδικά, ελεύθερη διάθεση εργαλείων και τεχνογνωσίας), παροχή υπηρεσιών ψηφιακής βιβλιοθήκης προστιθέμενης αξίας και τεκμηριωμένης επιστημονικής πληροφόρησης, ενημέρωση για νέες τεχνολογίες, ευκαιρίες ερευνητικής και επιχειρηματικής συνεργασίας, ερευνητικά προγράμματα κ.λπ., διεθνής προβολή της ελληνικής πολιτικής για θέματα έρευνας.

Η β' φάση του έργου αφορά την επέκταση και ολοκλήρωση της πληροφοριακής υποδομής, τη διεύρυνση του περιεχομένου επιστημονικών βάσεων δεδομένων και συλλογών και την ανάπτυξη υπηρεσιών παροχής ερευνητικού και τεχνολογικού περιεχομένου σε εθνική κλίμακα.

Η ολοκλήρωση του ΕΠΣΕΤ θα αποδώσει υποδομές Κέντρου Αριστείας για θέματα διαχείρισης και διάθεσης ψηφιακού περιεχομένου, καθιστώντας τη χώρα ικανή να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις που προκύπτουν από το σχέδιο δράσης για μια Ηλεκτρονική Ευρώπη (eEurope) και από την πρωτοβουλία για τον Ευρωπαϊκό Χώρο Έρευνας.

Επέκταση των τεχνολογικών υποδομών: προμήθεια νέων πληροφοριακών συστημάτων διάθεσης, αποθήκευσης και ψηφιοποίησης περιεχομένου, ανάπτυξη εφαρμογών για τη διεύρυνση των ηλεκτρονικών υπηρεσιών

Κατά το 2003 ενισχύθηκε η τεχνολογική υποδομή του ΕΚΤ, με την προμήθεια νέων πληροφοριακών συστημάτων διάθεσης, αποθήκευσης και ψηφιοποίησης περιεχομένου. Οι προμήθειες που έγιναν με δημόσιους και διεθνείς διαγωνισμούς στο πλαίσιο του ΕΠΣΕΤ περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, κεντρικό σύστημα διαχείρισης και διάθεσης ψηφιακού περιεχομένου, εξοπλισμό δικτύωσης, υποδομή αποθηκευτικών χώρων.

Βασικά κριτήρια για την επιλογή των νέων υποδομών ήταν: η επεκτασιμότητα, η μείωση της πολυπλοκότητας στη διαχείριση και η εφαρμογή διεθνών πρακτικών. Ιδιαίτερη προσοχή δόθηκε στην εξασφάλιση της λειτουργικότητας σε όλα τα στάδια ανάπτυξης.

Οι τεχνολογικές υποδομές και τα συστήματα του ΕΚΤ ακολουθούν ανοικτή αρχιτεκτονική και κοινά πρότυπα, επιτρέποντας τη σταδιακή διασύνδεση χρηστών με διαφορετικά συστήματα (διασυνδεσιμότητα και διαλειτουργικότητα). Παράλληλα, με την ολοκλήρωσή τους τα συστήματα θα παρέχουν συντονισμένη πρόσβαση και δυνατότητα αναζήτησης σε διαφορετικές βάσεις δεδομένων, με χρήση ενιαίας και φιλικής διεπαφής, προωθώντας με αυτόν τον τρόπο την εξατομίκευση της πληροφορίας για το χρήστη.

Οι παραπάνω υποδομές αναμένεται να εξυπηρετήσουν τους στόχους του φορέα, όσον αφορά τη διεύρυνση και ενίσχυση των ηλεκτρονικών υπηρεσιών και την παροχή τους σε μεγάλο αριθμό χρηστών, αλλά και την ανάπτυξη ελληνικού περιεχομένου επιστήμης και τεχνολογίας (δευτερογενείς πηγές, ηλεκτρονικά περιοδικά, ψηφιοποιημένα αρχεία).

Προς αυτή την κατεύθυνση προγραμματίστηκε η υλοποίηση πιλοτικών έργων ψηφιοποίησης για τη διερεύνηση μεθοδολογικών και τεχνικών προβλημάτων που σχετίζονται με την ψηφιοποίηση διαφόρων τύπων υλικού (microfilm, παλαιών βιβλίων, εικόνων, φωτογραφιών και χαρτών) και ζητημάτων που συναρτώνται με την περιγραφή και τεκμηρίωση συλλογών.

Η υποδομή που δημιουργείται, σε ό,τι αφορά την ανάπτυξη ψηφιακού περιεχομένου, αναμένεται να αξιοποιηθεί και από άλλους φορείς που υλοποιούν έργα ψηφιοποίησης.

Το 2003 ολοκληρώθηκε η εγκατάσταση και παραμετροποίηση λογισμικού για την ανάπτυξη της διαδικτυακής πύλης του ΕΚΤ, ενώ ξεκίνησε η επέκτασή του για τη

διάθεση πληροφοριών μέσα από κανάλια περιεχομένου. Επίσης, ολοκληρώθηκε η σχεδίαση ηλεκτρονικών υπηρεσιών για πληροφόρηση με πλήρη αξιοποίηση των νέων πληροφοριακών συστημάτων.

Στόχος της διαδικτυακής πύλης είναι η οργάνωση και ενιαία διάθεση του περιεχομένου των επιμέρους δικτυακών τόπων του ΕΚΤ. Η πύλη θα παρέχει πρόσβαση σε διεθνείς και ελληνικές βάσεις δεδομένων, επιστημονική βιβλιογραφία, ενημέρωση για τις τελευταίες εξελίξεις σε θέματα έρευνας και καινοτομίας, καθώς και υπηρεσίες επιστημονικής πληροφόρησης, λαμβάνοντας υπόψη τις εξατομικευμένες ανάγκες των χρηστών.

Προς αυτή την κατεύθυνση υλοποιήθηκαν: η εγκατάσταση και διαμόρφωση του Portal server SunONE, η εγκατάσταση του συστήματος διαχείρισης περιεχομένου Nautilus και η δημιουργία λογισμικού για την αυτόματη εισαγωγή και παρουσίαση περιεχομένου. Παράλληλα, πραγματοποιήθηκε η εγκατάσταση και διαμόρφωση του LDAP server για την καταγραφή και διαχείριση των δικαιωμάτων των χρηστών της διαδικτυακής πύλης.

Στην κατεύθυνση της επίτευξης του στόχου που αφορά την κάλυψη εξατομικευμένων αναγκών, αναπτύχθηκαν εφαρμογές για την καταγραφή και ταυτοποίηση των στοιχείων των χρηστών του διαδικτυακού κόμβου του ΕΚΤ. Με την ενεργοποίηση αυτών των εφαρμογών, οι χρήστες μπορούν είτε να εκμεταλλευτούν όλες τις προσφερόμενες υπηρεσίες δημιουργώντας προσωπικό λογαριασμό, είτε να πλοηγούνται σε περιεχόμενο του κόμβου που θα είναι διαθέσιμο σε ανώνυμους χρήστες.

Επίσης, κατά τη διάρκεια του έτους βελτιώθηκε το περιβάλλον αναζήτησης-ανάκτησης πηγών/κειμένων τόσο για το προσωπικό του ΕΚΤ που προσφέρει τις σχετικές υπηρεσίες πληροφόρησης, όσο και για τους χρήστες με online πρόσβαση. Διευρύνονται έτσι οι δυνατότητες πρόσβασης στις πληροφοριακές πηγές του ΕΚΤ με ενιαίο τρόπο (web περιβάλλον, ενιαίο λογισμικό αναζήτησης, πρόσβαση στο σύνολο του περιεχομένου από μια αρχική σελίδα).

Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Επιστήμης & Τεχνολογίας: υπογραφή 14 νέων συμβολαίων με εκδότες, ανάπτυξη Εθνικού Αρχείου Ηλεκτρονικών και Έντυπων Περιοδικών, εγκατάσταση πληροφοριακού συστήματος Web of Science

Η πρόσβαση/πρόσκτηση διεθνούς περιεχομένου Επιστήμης και Τεχνολογίας σε ψηφιακή μορφή μέσω συνεργασιών με παραγωγούς βάσεων δεδομένων του

εξωτερικού και η ανάπτυξη ψηφιακού περιεχομένου από ελληνικές πηγές, μέσω διαδικασιών ψηφιοποίησης, αποτελούν τους βασικούς στρατηγικούς άξονες του ΕΚΤ.

Ηλεκτρονικά περιοδικά

Το ΕΚΤ, σε συνεργασία με εκπροσώπους της κοινοπραξίας των Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (HEAL-Link), συμμετείχε σε διαπραγματεύσεις με εκδοτικούς οίκους του εξωτερικού για την αγορά/εξασφάλιση πρόσβασης στα πλήρη κείμενα ηλεκτρονικών περιοδικών. Αποτέλεσμα των διαπραγματεύσεων ήταν η υπογραφή 14 νέων συμβολαίων με αντίστοιχους διεθνείς εκδοτικούς οίκους και η εξασφάλιση πρόσβασης σε 8.500 περίπου τίτλους περιοδικών σε ηλεκτρονική μορφή, για τα ερευνητικά κέντρα της ΓΓΕΤ, τα Πανεπιστήμια και ΤΕΙ της χώρας.

Λόγω του θεσμικού ρόλου του στο χώρο της επιστημονικής και τεχνολογικής πληροφόρησης, το ΕΚΤ ανέλαβε, στο πλαίσιο του κοινοπρακτικού συμβολαίου, τη δημιουργία και λειτουργία υποδομής Εθνικού Αρχείου Ηλεκτρονικών και Έντυπων Περιοδικών Επιστήμης & Τεχνολογίας. Για την υλοποίηση των απαιτούμενων υποδομών και τη διερεύνηση του καταλληλότερου σχήματος, το ΕΚΤ υλοποιεί σχετική δράση, στο πλαίσιο του ΕΠΣΕΤ.

Διεθνείς βάσεις δεδομένων

Ανανεώθηκαν οι ετήσιες συνδρομές των διεθνών βάσεων δεδομένων με βιβλιογραφικό περιεχόμενο ταξινομημένο και ευρετηριασμένο ανά επιστήμη που έχουν εγκατασταθεί στα πληροφοριακά συστήματα του ΕΚΤ ή είναι προσβάσιμες μέσω Διαδικτύου. Συγκεκριμένα, διαμορφώθηκαν ή ανανεώθηκαν συμβόλαια με παροχές περιεχομένου του εξωτερικού, δίνοντας έτσι τη δυνατότητα πρόσβασης σε 65 διεθνείς βάσεις δεδομένων.

Ιδιαίτερα σημαντικό επίτευγμα ήταν η ολοκλήρωση της εγκατάστασης του πληροφοριακού συστήματος Web of Science (WOS), με back files από το 1970, στα υπολογιστικά συστήματα του ΕΚΤ, εξασφαλίζοντας την online πρόσβαση από τα ερευνητικά κέντρα της ΓΓΕΤ και μεγάλο αριθμό πανεπιστημιακών ιδρυμάτων (17 ΑΕΙ και ΤΕΙ).

Η προμήθεια του Web of Science εξασφαλίστηκε με πλεονεκτικούς οικονομικούς όρους, μετά από διαπραγματεύσεις του ΕΚΤ με τον Αμερικανικό Οίκο Thomson, για λογαριασμό της κοινοπραξίας. Συγχρόνως διασφαλίστηκε χαμηλή τιμή για την είσοδο νέων μελών στο WOS, ώστε να καλυφθούν ανάγκες και άλλων ιδρυμάτων.

Το WOS λειτουργεί σε Intranet server του ΕΚΤ και υποστηρίζεται από λογισμικό πρόσβασης/αναζήτησης/ανάκτησης πληροφοριών, με απεριόριστο αριθμό χρηστών, συνοδευόμενο από νέα εργαλεία και διευκολύνσεις καθώς και από πρόγραμμα εξαγωγής στατιστικών.

Σημειώνεται ότι το WoS αποτελεί ένα απαραίτητο πληροφοριακό εργαλείο για τους παραπάνω φορείς, δεδομένου ότι περιλαμβάνει επιστημονικές δημοσιεύσεις, citation indexes και impact factors περιοδικών σε όλους τους τομείς επιστήμης και τεχνολογίας. Το WoS περιλαμβάνει τις ακόλουθες βάσεις δεδομένων: Science Citation Index Expanded (Επιστήμη & Τεχνολογία), Social Sciences Citation Index (Κοινωνικές Επιστήμες), Arts & Humanities Citation Index (Ανθρωπιστικές Επιστήμες), Journal Citation Reports (Στοιχεία αξιολόγησης περιοδικών).

Ελληνικές βάσεις δεδομένων

Όσον αφορά τις ελληνικές βάσεις δεδομένων, μέσα στο 2003 "ανέβηκε" στον διαδικτυακό κόμβο του ΕΚΤ η βάση "NATO Επιστήμες & Τεχνολογία" (με 1.900 εγγραφές βιβλιογραφικών δεδομένων για σειρές επιστημονικών εκδόσεων του NATO). Έτσι, ο συνολικός αριθμός των ελληνικών βάσεων δεδομένων της Ψηφιακής Βιβλιοθήκης του ΕΚΤ ανέρχεται σε 26.

Επίσης, από τις αρχές του 2003 διατίθεται από την Ψηφιακή Βιβλιοθήκη του ΕΚΤ η ΒΔ "Αθηνά – Ακαδημία Αθηνών" που περιέχει 4.000 άρθρα, από το 1926 μέχρι σήμερα. Πρόκειται για τα πλήρη κείμενα ανακοινώσεων και μελετών της Ακαδημίας Αθηνών που αφορούν όλους τους επιστημονικούς τομείς. Περιλαμβάνονται ομιλίες γενικού ενδιαφέροντος, επετειακές ομιλίες, ομιλίες εκλαϊκευμένης επιστήμης, βιογραφίες μεγάλων προσωπικοτήτων της επιστήμης και της τέχνης, παρουσιάσεις και κριτικές βιβλίων, βιογραφικά σημειώματα ακαδημαϊκών. Επίσης, αναλύσεις και προτάσεις επί σημαντικών οικονομικών, αρχαιολογικών, ιατρικών, κοινωνικών, φιλοσοφικών, φιλολογικών και φυσικομαθηματικών θεμάτων.

Ανάπτυξη ειδικών θεματικών συλλογών που αφορούν ηλεκτρονική διακυβέρνηση, ψηφιακές βιβλιοθήκες, ηλεκτρονικές πηγές στην ΚτΠ

Στην κατεύθυνση της αξιοποίησης του υλικού που συγκεντρώνει το ΕΚΤ, αναπτύχθηκαν ειδικές θεματικές συλλογές στους τομείς: Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση (E-Government, E-Democracy), Ψηφιακές Βιβλιοθήκες (Digital Libraries), Ηλεκτρονικές Πηγές στην Κοινωνία της Πληροφορίας.

Οι θεματικές συλλογές, οι οποίες εμπίπτουν στις σύγχρονες τάσεις της Κοινωνίας της Πληροφορίας και της Γνώσης, περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, πληροφοριακό υλικό για τις εξελίξεις, τις απόψεις, τους προβληματισμούς και τις τεχνολογίες σε διεθνές επίπεδο.

Στόχος είναι η παροχή επιστημονικής και τεχνολογικής πληροφόρησης τόσο σε ομάδες χρηστών ειδικών ενδιαφερόντων, όσο και σε χρήστες της ευρύτερης επιστημονικής κοινότητας της χώρας που επιθυμούν να ενημερωθούν για αντικείμενα που αποτελούν θέματα αιχμής της ΚτΠ.

Οι συλλογές αποτελούν προϊόν πολύμηνης εργασίας εξειδικευμένων στελεχών του φορέα και περιλαμβάνουν βιβλιογραφικό υλικό (παραπομπές επιστημονικών άρθρων, μονογραφιών, κ.λπ.), στοιχεία από διδακτορικές διατριβές, πρακτικά συνεδρίων, εκθέσεις, μελέτες, αποτελέσματα ερευνητικών έργων, περιοδικά ειδικού ενδιαφέροντος. Επίσης, παρουσιάζονται επιλεγμένες διαδικτυακές πύλες με εξειδικευμένο πληροφοριακό υλικό, από όλο τον κόσμο.

Ειδικότερα όσον αφορά τις διαδικτυακές διευθύνσεις, κατά την αξιολόγησή τους λήφθηκαν υπόψη κριτήρια όπως: η ποιότητα του περιεχομένου, η εγκυρότητα του φορέα, η ενημερότητα, η οργάνωση του περιεχομένου και η ευκολία πλοήγησης σε αυτό και τέλος το κόστος, ενώ έμφαση δόθηκε στη συλλογή περιεχομένου ελεύθερης πρόσβασης.

Η ανάπτυξη των θεματικών συλλογών αξιοποιεί το σύνολο των πληροφοριακών πόρων της Ψηφιακής Βιβλιοθήκης του ΕΚΤ (ηλεκτρονικά περιοδικά, εθνικές και διεθνείς βάσεις δεδομένων, πηγές στο Διαδίκτυο, κ.λπ.).

Διεύρυνση των συνεργασιών στον τομέα του ψηφιακού περιεχομένου επιστήμης και πολιτισμού

Οι δράσεις του ΕΚΤ συμβάλλουν καθοριστικά στην αύξηση του ψηφιακού επιστημονικού και πολιτιστικού αποθέματος της χώρας, το οποίο αποτελεί δημόσιο αγαθό, ελεύθερο και διαθέσιμο στους πολίτες. Η ανάπτυξη ελληνικού περιεχομένου απαιτεί τη διεύρυνση των συνεργασιών με σχετικούς φορείς (βιβλιοθήκες, αρχεία, πανεπιστήμια) και τη διαμόρφωση κοινών δράσεων.

Ο σχεδιασμός και η υλοποίηση έργων ψηφιοποίησης και ανάδειξης μεγάλων συλλογών ελληνικού περιεχομένου επιστήμης και πολιτισμού πραγματοποιείται σε συνεργασία με επιλεγμένους φορείς. Στόχος είναι η ανάπτυξη τεχνογνωσίας και η

εξεύρεση καλών πρακτικών σε ό,τι αφορά τη δημιουργία "προϊόντων" ή "υπηρεσιών" περιεχομένου.

Προς αυτή την κατεύθυνση, έχει ήδη ξεκινήσει συνεργασία με τα Ανθρωπιστικά Ινστιτούτα του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών (Ινστιτούτο Νεοελληνικών Ερευνών, Ινστιτούτο Βυζαντινών Ερευνών, Ινστιτούτο Ελληνικής και Ρωμαϊκής Αρχαιότητας) με σκοπό την ψηφιοποίηση και οργάνωση ιστορικών συλλογών υψηλής επιστημονικής και πολιτιστικής αξίας.

Επίσης, έχουν δρομολογηθεί συνεργασίες με την Υπηρεσία Συντήρησης Μνημείων Ακρόπολης, τις ξένες Αρχαιολογικές Σχολές, τα Γενικά Αρχεία του Κράτους, την Ακαδημία Αθηνών και άλλους φορείς που κατέχουν και διαχειρίζονται ελληνικό περιεχόμενο επιστήμης και πολιτισμού.

Εικονική αναπαράσταση της ζωφόρου του Παρθενώνα σε CD-ROM και στο Διαδίκτυο

Ένα σημαντικό έργο ψηφιακής τεκμηρίωσης και προβολής πολιτιστικού περιεχομένου, στο οποίο συμμετείχε το ΕΚΤ κατά τη διάρκεια του 2003, είναι η εικονική αναπαράσταση της ζωφόρου του Παρθενώνα σε CD-ROM και στο Διαδίκτυο.

Πρόκειται για ένα πιλοτικό έργο ψηφιοποίησης που, για πρώτη φορά, συγκεντρώνει και υπομνηματίζει, στα ελληνικά και αγγλικά, φωτογραφίες των αυθεντικών λίθων της ζωφόρου των μουσείων Βρετανικού, Ακρόπολης, Λούβρου. Οι φωτογραφίες έχουν συμπληρωθεί με τα σωζόμενα σχέδια των J. Carrey (1674) και J. Stuart (1751), δίνοντας την πληρέστερη δυνατή εικόνα του συνόλου.

Το έργο υλοποιήθηκε σε συνεργασία με το Υπουργείο Πολιτισμού (Υπηρεσία Συντήρησης Μνημείων Ακρόπολης, Α' Εφορεία Προϊστορικών & Κλασικών Αρχαιοτήτων). Αξιοποιώντας τις νέες τεχνολογίες για μια νέα συστηματική προσέγγιση της πολιτιστικής κληρονομιάς, έτυχε σημαντικής προβολής και αναγνώρισης στη διεθνή επιστημονική κοινότητα.

Η εφαρμογή απευθύνεται στο ευρύ κοινό με εύληπτο και κατανοητό τρόπο. Ταυτόχρονα, όμως, η επιστημονική τεκμηρίωση του έργου το καθιστά ένα απαραίτητο εργαλείο τόσο για τον αρχαιολόγο-μελετητή που έχει τη δυνατότητα να διευρύνει τη σχετική έρευνα, όσο και για τον καθηγητή ως εκπαιδευτικό βοήθημα.

"Η ζωφόρος του Παρθενώνα" περιλαμβάνει εισαγωγή και περιήγηση στη ζωφόρο, περιγραφή των παραστάσεων ανά λίθο, αρίθμηση των λίθων, ελληνική και ξένη βιβλιογραφία και αναφορά στους συντελεστές του έργου.

Η εισαγωγή παρέχει πληροφορίες για το ναό και το γλυπτό διάκοσμο, θεωρίες για την ερμηνεία του θέματος της ζωφόρου καθώς και για το σχεδιασμό, την κατασκευή και την ιστορία της. Ο χρήστης έχει τη δυνατότητα να περιηγηθεί στις τέσσερις πλευρές του μνημείου, με το εικονίδιο ενός παιδιού που κινείται παράλληλα με τη ζωφόρο στο κάτω μέρος της οθόνης.

Η περιγραφή των παραστάσεων της ζωφόρου ανά λίθο περιλαμβάνει φωτογραφικό κατάλογο των λίθων, με συνοδευτική εισαγωγή και περιγραφικά κείμενα. Επιλέγοντας ένα λίθο με το δείκτη, εμφανίζεται η αναλυτική περιγραφή του και η φωτογραφία του, με αχνό υπόβαθρο τα σχέδια του Carrey, τα οποία εμφανίζονται ή απομακρύνονται από την οθόνη με τη χρήση ενός πλήκτρου.

Ο χρήστης μπορεί να μεταβεί στον επόμενο ή στον προηγούμενο λίθο, χρησιμοποιώντας τα σχετικά βέλη και scrollbars, ενώ υπάρχει και η δυνατότητα επεξήγησης προεπιλεγμένων λέξεων.

Σημειώνεται ότι έχει ξεκινήσει η διάθεση του CD-ROM σε μουσεία, βιβλιοθήκες, πανεπιστήμια, ερευνητικά κέντρα και σχολεία, καθώς και σε φορείς του εξωτερικού που ασχολούνται με κλασικές σπουδές. Έως το τέλος του 2003 διατέθηκαν περισσότερα από 1.000 αντίτυπα.

Το περιεχόμενο του CD-ROM "Η ζωφόρος του Παρθενώνα" είναι διαθέσιμο στο διαδικτυακό κόμβο του ΕΚΤ, στη διεύθυνση <http://www.ekt.gr/parthenonfrieze>.

Πανευρωπαϊκή διάκριση λογισμικού ABEKT ως βέλτιστη πρακτική (Best eEurope practice)

Το ABEKT, εφαρμογή που έχει αναπτυχθεί πλήρως από το ΕΚΤ, αποτελεί μια ολοκληρωμένη λύση για την οργάνωση βιβλιοθηκών και τη διάθεση βιβλιογραφικών δεδομένων. Είναι, παγκοσμίως, ένα από τα ελάχιστα λογισμικά που χειρίζονται πολυγλωσσικό περιεχόμενο, και ειδικότερα πολυγλωσσικά βιβλιογραφικά δεδομένα μεγάλης ποικιλίας τύπων (περιοδικών, εφημερίδων, εικόνων, video, μουσικής, κ.λπ.). Η διεπαφή χρήσης (user interface) του ABEKT διατίθεται στην ελληνική και στην αγγλική γλώσσα, γεγονός που καθιστά δυνατή τη χρήση του και από φορείς άλλων χωρών.

Αξίζει να σημειωθεί ότι, με την εγκατάσταση του ABEKT, οι περισσότερες ελληνικές βιβλιοθήκες:

- έχουν αυτοματοποιηθεί πλήρως, χρησιμοποιώντας ένα σύστημα για το οποίο δεν απαιτείται μεγάλο κόστος εξοπλισμού, εγκατάστασης και υποστήριξης

- έχουν αναπτύξει, σε εθνικό επίπεδο, τεχνογνωσία στη χρήση των βιβλιοθηκονομικών προτύπων και κανόνων (MARC, ISBD, AACR) με τη συμβολή και την υποστήριξη των στελεχών του ΕΚΤ
- είναι σε θέση να επικοινωνούν (κυρίως μέσω του συστήματος αυτοματισμού που διαθέτουν) και να ανταλλάσσουν δεδομένα και υπηρεσίες, τόσο μεταξύ τους όσο και με βιβλιοθήκες σε όλο τον κόσμο.

Το 2003 το ΑΒΕΚΤ αναγνωρίστηκε ως βέλτιστη πρακτική στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού έργου Best eEurope Practices (BEEP). Αντικείμενο του BEEP είναι η συγκέντρωση και κωδικοποίηση μελετών περιπτώσεων (case studies) για την ανάδειξη των βέλτιστων πρακτικών από διάφορους κοινωνικο-οικονομικούς τομείς.

Στόχος είναι η ανάπτυξη του συστήματος γνώσης Beer Knowledge System, το οποίο σχετίζεται με την απασχόληση και τις δεξιότητες, τις ψηφιακές Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις (Digital SME), την κοινωνική ένταξη και την περιφερειακή συνοχή.

Η αναγνώριση του ΑΒΕΚΤ ως βέλτιστη πρακτική βασίστηκε σε μια σειρά παραμέτρων: συνθήκες ανάπτυξης του ΑΒΕΚΤ, διαδικασίες διάθεσης σε βιβλιοθήκες, στόχοι που επιτεύχθηκαν, προγράμματα, έργα και δραστηριότητες που συμμετείχε, αποτελέσματα της χρήσης του, συμβολή στην ανάπτυξη των βιβλιοθηκών και την ενίσχυση των παρεχόμενων υπηρεσιών. Αξίζει να σημειωθεί ότι το ΑΒΕΚΤ εντάχθηκε στο Beer Knowledge System (Case 419) με ιδιαίτερα υψηλούς δείκτες.

Οργάνωση της γνώσης με σύγχρονα βιβλιοθηκονομικά εργαλεία: Ελληνικός Θησαυρός Όρων – Ελληνική έκδοση Δεκαδικής Ταξινόμησης Dewey

Η ανάπτυξη ελληνικού Θησαυρού Όρων και η διανομή της ελληνικής έκδοσης της Δεκαδικής Ταξινόμησης Dewey αποτέλεσαν τις βασικές δράσεις του ΕΚΤ το 2003, όσον αφορά σύγχρονα εργαλεία και βοηθήματα που ανταποκρίνονται σε συγκεκριμένες ανάγκες των ελληνικών βιβλιοθηκών.

Ελληνικός Θησαυρός Όρων

Από τις αρχές του 2003 ξεκίνησε η ανάπτυξη του πρώτου ελληνικού Θησαυρού Όρων γενικού περιεχομένου (με αντιστοίχιση των όρων και στην αγγλική γλώσσα), με σκοπό να αποτελέσει ένα πρότυπο εργαλείο ευρετηρίασης και ανάκτησης πληροφορίας για τις ανάγκες, αρχικά, των δημόσιων και δημοτικών βιβλιοθηκών, καθώς και των κέντρων πληροφόρησης.

Ο Θησαυρός αποτελεί ένα λεξιλόγιο όρων όπου δηλώνονται με σαφήνεια οι σχέσεις μεταξύ των εννοιών, δίνοντας τη δυνατότητα στο χρήστη που διενεργεί μια αναζήτηση να διαμορφώσει μια σαφή εικόνα του γνωστικού πεδίου που τον ενδιαφέρει. Η ανάπτυξη του Θησαυρού εντάσσεται στο έργο "Υποστήριξη της Εκπαιδευτικής Πράξης από Κινητές Βιβλιοθήκες" (ΕΠΕΑΕΚ II).

Η Επιτροπή Ανάπτυξης Θησαυρού (ΕΑΘ), η οποία απαρτίζεται από έμπειρους βιβλιοθηκονόμους, εξέτασε σε πολυάριθμες συναντήσεις τα διάφορα μεθοδολογικά προβλήματα και διαμόρφωσε συμπληρωματικές οδηγίες για τη δόμηση του Θησαυρού. Ιδιαίτερα βοήθησε η τεχνογνωσία που αποκτήθηκε από την ελληνική έκδοση της Δεκαδικής Ταξινόμησης Dewey.

Προκειμένου να αποτυπωθεί η υφιστάμενη κατάσταση, διεξήχθη έρευνα στις ελληνικές βιβλιοθήκες με τη βοήθεια ερωτηματολογίου, μελετήθηκαν τα διεθνή και ελληνικά πρότυπα για τη συγκρότηση θησαυρών και συγκεντρώθηκε βιβλιογραφία και υλικό από τους θεματικούς όρους που χρησιμοποιούνται στις ελληνικές βιβλιοθήκες.

Παράλληλα, το ΕΚΤ προχώρησε στην προμήθεια ειδικού λογισμικού διαχείρισης θησαυρών (SIS-TMS) από το Ινστιτούτο Πληροφορικής του Ιδρύματος Τεχνολογίας και Έρευνας (Ηράκλειο Κρήτης), σε συνεργασία δε με το Ινστιτούτο πραγματοποίησε προσαρμογές στο λογισμικό με βάση τις απαιτήσεις του συγκεκριμένου έργου.

Η πρώτη έκδοση του Θησαυρού αναμένεται το β' εξάμηνο του 2004, καλύπτοντας ευρύ φάσμα θεμάτων, με ιδιαίτερη έμφαση σε θέματα ελληνικού και ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος. Η περαιτέρω ανάπτυξη και εξειδίκευση του Θησαυρού θα αφορά επιλεγμένες θεματικές ενότητες, που θα καθοριστούν από συγκεκριμένες ανάγκες ομάδων χρηστών.

Ο Θησαυρός θα διατεθεί αρχικά με τη μορφή CD-ROM, ως εφαρμογή που αναπτύσσεται σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Επεξεργασίας του Λόγου, ενώ προβλέπεται η δημιουργία αντίστοιχης εφαρμογής στο διαδικτυακό κόμβο του ΕΚΤ, η οποία θα ενημερώνεται σε τακτική βάση.

Ελληνική έκδοση Δεκαδικής Ταξινόμησης Dewey

Το 2003 διεκπεραιώθηκε σε μεγάλο βαθμό η διάθεση των 2.500 αντιτύπων της ελληνικής έκδοσης της Δεκαδικής Ταξινόμησης Dewey.

Μεταξύ των αποδεκτών της έκδοσης είναι δημόσιες, δημοτικές και σχολικές βιβλιοθήκες, βιβλιοθήκες πανεπιστημιακών ιδρυμάτων και ερευνητικών κέντρων, τα Γενικά Αρχεία του Κράτους με τα περιφερειακά παραρτήματά τους και τα τοπικά

αρχεία, καθώς και βιβλιοθήκες και αρχεία που λειτουργούν σε μουσεία, νοσοκομεία, υπουργεία, τράπεζες, ΟΤΑ, σωματεία, πολιτιστικά ιδρύματα, κέντρα μελετών, επιμελητήρια, εκδοτικοί οίκοι και άλλοι οργανισμοί. Επίσης διατέθηκαν αντίτυπα σε πανεπιστημιακά ιδρύματα στην Κύπρο.

Η Δεκαδική Ταξινόμηση Dewey, που ως γνωστόν αποτελεί το πιο διαδεδομένο ταξινομικό σύστημα βιβλιοθηκών στον κόσμο, χρησιμοποιείται σε 135 χώρες και έχει μεταφραστεί σε 35 γλώσσες. Η ελληνική μετάφραση της Συνοπτικής Έκδοσης Dewey συμβάλλει στην ενιαία εφαρμογή ενός διεθνώς αναγνωρισμένου συστήματος ταξινόμησης και στην καθιέρωση ενός κοινού ταξινομικού εργαλείου στις ελληνικές βιβλιοθήκες. Παράλληλα, θα εξυπηρετήσει τη βιβλιοθηκονομική εκπαίδευση στην Ελλάδα, που μέχρι σήμερα βασιζόταν σε ξενόγλωσσα εκπαιδευτικά εργαλεία.

Η έκδοση προβλήθηκε εκτενώς από τα έντυπα και ηλεκτρονικά ΜΜΕ, με ειδικά αφιερώματα και παρουσιάσεις. Χαρακτηρίζεται ως ένα πολύτιμο εργαλείο για την οργάνωση των συλλογών και την πρόσβαση των χρηστών σε αυτές, ενώ επισημαίνεται η ποιότητά της και η σημασία της για τον εκσυγχρονισμό των βιβλιοθηκών.

Η θετική υποδοχή της έκδοσης καταδεικνύεται και από τις πολλές επιστολές προς το ΕΚΤ, όπου τονίζεται ότι η ελληνική μετάφραση της Δεκαδικής Ταξινόμησης Dewey καλύπτει ένα μεγάλο κενό στον τομέα της βιβλιοθηκονομίας.

Δευτερογενές προϊόν του έργου αποτελεί μια δίγλωσση ηλεκτρονική βάση ορολογίας για όλο το φάσμα των επιστημών, η οποία βρίσκεται σε διαδικασία διαμόρφωσης ώστε να διατίθεται από το Διαδίκτυο. Η βάση θα περιλαμβάνει 20.000 ελληνικούς όρους και την απόδοσή τους στα αγγλικά.

Γενικά Αρχεία του Κράτους: ανάπτυξη συστήματος για την περιγραφή, οργάνωση και διάθεση μέσω Διαδικτύου αρχειακού υλικού των ΓΑΚ

Η διαχείριση και η διάθεση αρχειακού υλικού των Γενικών Αρχείων του Κράτους (ΓΑΚ) σε ηλεκτρονική μορφή είναι το αντικείμενο πιλοτικού έργου που υλοποιείται, σε συνεργασία με τα Γενικά Αρχεία του Κράτους. Στόχος είναι η αναβάθμιση και ο εκσυγχρονισμός των αρχειακών κέντρων της χώρας, σε τομείς που σχετίζονται με το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας, την παροχή υπηρεσιών και γενικότερα την υποδομή των ΓΑΚ.

Το έργο περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, δράσεις για τη βιβλιογραφική διαχείριση και την κωδικοποίηση του υλικού των αρχείων (σχεδίαση και ανάπτυξη συστήματος και εργαλείων διαχείρισης).

Στο πλαίσιο αυτό, το 2003 ολοκληρώθηκε η ανάπτυξη του συστήματος ολοκληρωμένης ηλεκτρονικής διαχείρισης και διάθεσης αρχειακού υλικού μέσω Διαδικτύου. Επιπλέον, ξεκίνησε η παραγωγή δεδομένων σύμφωνα με τις διαδικασίες που είχαν προσδιοριστεί κατά το σχεδιασμό του έργου. Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στις διεθνείς εξελίξεις που αφορούν την κωδικοποίηση αρχειακού υλικού και την ανάπτυξη συστημάτων για τη διαχείρισή τους.

Σημαντικός ήταν επίσης ο προγραμματισμός των δράσεων για την κωδικοποίηση των δεδομένων, σύμφωνα με το πρότυπο EAD, στο σύστημα που ανέπτυξε το ΕΚΤ. Οι δράσεις θα υλοποιηθούν από τα ΓΑΚ με την υποστήριξη του ΕΚΤ.

Σημειώνεται πως μακροπρόθεσμος στόχος είναι η διεύρυνση της συνεργασίας μεταξύ του ΕΚΤ και των Γενικών Αρχείων του Κράτους για την ευρύτερη αξιοποίηση του πληροφοριακού περιεχομένου όλων των αρχειακών υπηρεσιών της χώρας.

Η διεύρυνση αυτή θα διαμορφώσει νέες υπηρεσίες και οφέλη τόσο για τους πολίτες όσο και για την πολιτεία: οι πολίτες θα έχουν τη δυνατότητα να αξιοποιούν τον πληροφοριακό πλούτο των αρχείων για την έρευνα και τις καθημερινές ανάγκες τους. Αντίστοιχα, για την πολιτεία επιτυγχάνονται στόχοι που σχετίζονται με την εύρυθμη και ευνομούμενη λειτουργία του κράτους, καθώς βελτιώνονται οι παρεχόμενες υπηρεσίες προς τον πολίτη, και διευκολύνεται η πρόσβασή του στις πληροφορίες του δημόσιου τομέα.

Ευρωπαϊκά ερευνητικά προγράμματα: υποστήριξη των ελληνικών ερευνητικών ομάδων, δικτύωση σε Μεσόγειο και Βαλκάνια, προώθηση Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων

Η υποστήριξη της ελληνικής συμμετοχής σε ευρωπαϊκά προγράμματα έρευνας και τεχνολογίας, η εδραίωση συνεργασιών και η ενίσχυση της ελληνικής παρουσίας στο διεθνή χώρο αποτελούν βασικές προτεραιότητες του ΕΚΤ.

Το ΕΚΤ αποτελεί Εθνικό Σημείο Επαφής (National Contact Point, NCP) για το 6^ο Πρόγραμμα Πλαίσιο για την έρευνα και την τεχνολογική ανάπτυξη (κύριο μέσο χρηματοδότησης της έρευνας σε ευρωπαϊκό επίπεδο), το πρόγραμμα eContent (πρωτοβουλία της ΕΕ για την ανάπτυξη και διάθεση ευρωπαϊκού ψηφιακού περιεχομένου), το πρόγραμμα ASIA IT&C (Τεχνολογίες Πληροφορίας και

Επικοινωνιών για τη διασύνδεση των χωρών της Ασίας με τα κράτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης) και το δίκτυο IDEAList (δίκτυο που παρέχει υποστήριξη για διακρατικές αναζητήσεις συνεργασιών και εταιρών με στόχο τη διαμόρφωση κοινοπραξιών και την υποβολή προτάσεων στο πρόγραμμα Information Society Technologies).

Το 2003, το ΕΚΤ παρείχε έγκαιρη και στοχευμένη πληροφόρηση στην ερευνητική και επιχειρηματική κοινότητα. Παράλληλα, εγκρίθηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και οι οκτώ προτάσεις που υποβλήθηκαν για έργα (δράσεις ειδικής στήριξης) στο 6^ο Πρόγραμμα Πλαίσιο, στα οποία το ΕΚΤ συμμετέχει, έχοντας συντονιστικό ρόλο σε τρία από αυτά. Η υλοποίηση των έργων θα αρχίσει μέσα στο 2004.

Διαδικτυακή πληροφόρηση για ευρωπαϊκά προγράμματα

Στο πλαίσιο των δράσεων του ως Εθνικό Σημείο Επαφής, το ΕΚΤ ανέπτυξε ειδικούς δικτυακούς τόπους για όλες τις θεματικές προτεραιότητες και τα οριζόντια προγράμματα του 6ου ΠΠ (www.ekt.gr/ncrpf6). Η διαδικτυακή αυτή υπηρεσία συμβάλλει στην καλύτερη κατανόηση των δυνατοτήτων χρηματοδότησης ερευνητικών δράσεων από το 6^ο ΠΠ, ενώ παρέχει υποστήριξη σε όσους υποβάλλουν προτάσεις, από τη σύλληψη της ιδέας ενός έργου και την ανεύρεση συνεργατών, μέχρι την επιτυχή υποβολή και ανάληψή του.

Οι δικτυακοί τόποι περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, οδηγίες υποβολής προτάσεων και άλλες χρηστικές πληροφορίες, στατιστικά στοιχεία για την ελληνική συμμετοχή, δυναμική αναζήτηση εταιρών για ερευνητικές συνεργασίες, κ.λπ. Παράλληλα, παρέχεται οργανωμένη πλοήγηση των χρηστών στους σχετικούς ευρωπαϊκούς δικτυακούς τόπους.

Το 6^ο Πρόγραμμα Πλαίσιο, ο κόμβος της CORDIS και οι δυνατότητες συμμετοχής τρίτων χωρών σε ευρωπαϊκά ερευνητικά προγράμματα παρουσιάστηκαν από εκπρόσωπο του ΕΚΤ στη συνάντηση εργασίας που διοργανώθηκε στο Πεκίνο, στις 22-30 Νοεμβρίου 2003, με θέμα "Στρατηγικές E&T Ελλάδας-Κίνας-ΕΕ. Ανταλλαγή εμπειριών και νέων πληροφοριών με εστίαση στη Γεωργία και την Τεχνολογία Τροφίμων". Η ελληνική αποστολή διοργανώθηκε από τη ΓΓΕΤ στο πλαίσιο της διακρατικής συνεργασίας Ελλάδας-Κίνας.

Επιτυχημένη συμμετοχή του ΕΚΤ σε ευρωπαϊκά δίκτυα και έργα

Στο πλαίσιο της στρατηγικής για την υποστήριξη και ενίσχυση των ελληνικών ερευνητικών ομάδων για τη συμμετοχή τους στον Ευρωπαϊκό Χώρο Έρευνας, το ΕΚΤ

αναλαμβάνει την υλοποίηση μεγάλου αριθμού έργων που ενισχύουν τη συνεργασία με τα κράτη-μέλη της ΕΕ, καθώς και τις μεσογειακές και βαλκανικές χώρες.

Το 2003 ανανεώθηκαν τα συμβόλαια για το Ελληνικό Κέντρο Αναδιανομής Καινοτομίας (ακολουθεί ξεχωριστή αναφορά) και το δίκτυο IDEAList, στο οποίο συμμετέχουν φορείς από 34 χώρες. Οι βασικές δράσεις του δικτύου αφορούν την ανεύρεση εταίρων μέσω ειδικού δικτυακού τόπου, τη διοργάνωση συνεδρίων, συναντήσεων εργασίας και ενημερωτικών εθνικών και διεθνών εκδηλώσεων για τη θεματική προτεραιότητα IST του 6^{ου} ΠΠ.

Επιπλέον, το ΕΚΤ συμμετέχει, ως συντονιστής ή εταίρος, σε έργα που αφορούν, κατά κύριο λόγο, τη μεταφορά τεχνογνωσίας και τη δικτύωση φορέων που δραστηριοποιούνται στο χώρο της έρευνας και της καινοτομίας.

α) Δικτύωση σε Νοτιανατολική Μεσόγειο και Δ. Βαλκάνια

Μέσα στο 2003, υποβλήθηκαν τέσσερις προτάσεις στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο πλαίσιο του προγράμματος "Ειδικά μέτρα υποστήριξης της διεθνούς συνεργασίας - INCO" (6ο ΠΠ). Οι προτάσεις αξιολογήθηκαν ως επιτυχείς και η υλοποίηση των έργων θα ξεκινήσει στις αρχές του 2004.

Το ΕΚΤ επιδιώκει τη μεταφορά και αξιοποίηση της τεχνογνωσίας και εμπειρίας του ως Εθνικό Σημείο Επαφής για ευρωπαϊκά προγράμματα, στοχεύοντας στη δημιουργία αντίστοιχων υποδομών πληροφόρησης και υποστήριξης για θέματα έρευνας και καινοτομίας στη Μεσόγειο και τα Βαλκάνια.

Τα έργα αυτά αναμένεται να συμβάλουν στη σύγκλιση των εθνικών ερευνητικών πρωτοβουλιών και την υλοποίηση του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας, ενισχύοντας παράλληλα το ρόλο της Ελλάδας στον τομέα E&TA στις παραπάνω γεωγραφικές περιοχές.

Συγκεκριμένα, το ΕΚΤ συντονίζει δύο κοινοπραξίες με εταίρους από τη Νότια Ευρώπη και τις Μεσογειακές χώρες (Ιταλία, Γαλλία, Ισπανία, Μαρόκο, Τυνησία, Αλγερία, Αίγυπτο, Ιορδανία, Συρία, Λίβανο, Τουρκία). Τα έργα Euro-MEDANet και Euro-MEDANet2 ("Opening up the Research Area to the Mediterranean Countries") αφορούν τη δημιουργία δικτύου κέντρων ενημέρωσης (Info Points) για το 6^ο ΠΠ στα κράτη της Μεσογείου.

Τα κέντρα ενημέρωσης θα παρέχουν πληροφόρηση για τους στόχους, τα προγράμματα, τις προϋποθέσεις και τις διαδικασίες συμμετοχής στο 6ο ΠΠ και στα μελλοντικά Προγράμματα Πλαίσια της ΕΕ. Επίσης θα ενημερώνουν την

επιχειρηματική, ακαδημαϊκή και ερευνητική κοινότητα στις αντίστοιχες χώρες για τις δράσεις της ΕΕ στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη βιωσιμότητα των κέντρων ενημέρωσης και μετά την ολοκλήρωση των έργων.

Παρόμοιες δράσεις θα πραγματοποιηθούν στο πλαίσιο του έργου ERA-WESTBALKAN ("Opening up the Research Area to the Western Balkans") που αφορά τη δημιουργία δικτύου κέντρων ενημέρωσης στα κράτη των Δυτικών Βαλκανίων. Στην κοινοπραξία, που συντονίζει η Αυστρία, συμμετέχουν έξι κράτη (Αυστρία, Ελλάδα, Σλοβενία, Βοσνία-Ερζεγοβίνη, Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας, Σερβία-Μαυροβούνιο).

Το έργο ASBIMED ("Assessment of the bilateral scientific co-operation between the European Union Member States, Accession countries, Candidate Countries and the Mediterranean Partner Countries") αφορά την καταγραφή των διμερών δραστηριοτήτων Ε&ΤΑ μεταξύ των κρατών-μελών της ΕΕ, των υποψηφίων χωρών και των μεσογειακών χωρών. Η καταγραφή αφορά τα από κοινού υλοποιούμενα έργα, τη χρήση υποδομών, τις επιστημονικές ανταλλαγές, τις από κοινού δημοσιεύσεις, τη χρηματοδότηση και το είδος των έργων, τους εμπλεκόμενους φορείς και τους εμπειρογνώμονες κ.λπ. Στην κοινοπραξία, που συντονίζει η Ισπανία, συμμετέχουν τέσσερα κράτη (Ισπανία, Ιταλία, Γαλλία και Ελλάδα).

β) Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις και Καινοτομία

Δύο ακόμη νέα έργα στα οποία συμμετέχει το ΕΚΤ αφορούν την ενίσχυση της συμμετοχής των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων (ΜΜΕ) σε ερευνητικά έργα στους τομείς της βιοτεχνολογίας, της υγείας, της αλιείας και των θαλάσσιων πόρων. Τα έργα εντάσσονται στο πρόγραμμα "Έρευνα και Καινοτομία" του 6^ο ΠΠ (Δράση: Οικονομική και Τεχνολογική Πληροφόρηση, ΕΤΙ).

Το έργο "SMEs go LifeSciences" αφορά την ενίσχυση της συμμετοχής των ΜΜΕ σε έργα σχετικά με τις επιστήμες της βιοτεχνολογίας και της υγείας. Στην κοινοπραξία συμμετέχουν 28 εταίροι από 26 κράτη.

Οι βασικές δράσεις αφορούν: α) την ενίσχυση και εκπαίδευση των ΜΜΕ σχετικά με τους τρόπους συμμετοχής στο 6^ο ΠΠ, και β) την υποστήριξη συνεργασιών και το σχηματισμό κοινοπραξιών για την υποβολή προτάσεων. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στα νέα μέσα υλοποίησης (Ολοκληρωμένα Έργα, Δίκτυα Αριστείας).

Το έργο "FISH (Facilitating Innovation for Sustainable Fisheries and Marine Resources)" αφορά την ενίσχυση της συμμετοχής των ΜΜΕ που δραστηριοποιούνται στους τομείς της αλιείας και των θαλάσσιων πόρων σε ερευνητικές δραστηριότητες του 6ου ΠΠ. Στην κοινοπραξία συμμετέχουν 12 εταιρείες από 12 κράτη.

Οι δράσεις του έργου περιλαμβάνουν: ενημέρωση για τα ευρωπαϊκά προγράμματα, εντοπισμό και ανάλυση τεχνολογικών αναγκών για την ανάδειξη της έρευνας σε στρατηγικό μέσο ανάπτυξης των ΜΜΕ, πληροφόρηση σχετικά με καλές πρακτικές που εφαρμόστηκαν για την ανεύρεση τεχνολογικών λύσεων και αποτελούν παράδειγμα για άλλες ΜΜΕ.

Σημειώνεται ακόμη ότι, σε εθνικό επίπεδο, το ΕΚΤ συμμετέχει στο έργο "Δυτικό Τόξο - Οργάνωση Δικτύου για την εισαγωγή νέων τεχνικών και τη διαμόρφωση διαχειριστικού πλαισίου για την ανάπτυξη ιχθυοκαλλιεργητικών δραστηριοτήτων σε συστήματα υδροβιοτόπων" που εντάσσεται στη Δράση "Ανθρώπινα Δίκτυα Ε&Τ Επιμόρφωσης" του ΕΠΑΝ.

Στόχοι του έργου, που καλύπτει τις περιφέρειες Δυτικής Ελλάδας, Ηπείρου, Βορείου Αιγαίου και Αττικής, είναι η εκπαίδευση, κατάρτιση και ενημέρωση ερευνητών, στελεχών της δημόσιας διοίκησης και ΜΜΕ που δραστηριοποιούνται στον τομέα των ιχθυοκαλλιεργειών.

Στο πλαίσιο αυτό, το ΕΚΤ θα συμβάλει στην καλύτερη δυνατή διάδοση των αποτελεσμάτων του έργου, διοργανώνοντας παράλληλα επιμορφωτικά σεμινάρια σχετικά με τη μεταφορά τεχνολογίας και τις δράσεις του Ελληνικού Κέντρου Αναδιανομής Καινοτομίας, το 6^ο Πρόγραμμα Πλαίσιο και τις υπηρεσίες επιστημονικής πληροφόρησης του ΕΚΤ στους τομείς που καλύπτει το Δίκτυο.

Πανευρωπαϊκή διάκριση του ελληνικού κόμβου CORDIS ως ιστορία επιτυχίας για τη λειτουργία του κατά τη διάρκεια της ελληνικής προεδρίας

Πανευρωπαϊκή διάκριση ως "ιστορία επιτυχίας" απέσπασε ο ελληνικός κόμβος της CORDIS (<http://www.cordis.lu/greece>) από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τόσο για την ολοκληρωμένη παρουσίαση των δραστηριοτήτων της ελληνικής προεδρίας (α' εξάμηνο του 2003) για έρευνα και καινοτομία, όσο και για τη μεγάλη επισκεψιμότητά του σε πανευρωπαϊκό επίπεδο.

Ο κόμβος υποστηρίζεται από το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης και την CORDIS, την Κοινοτική Υπηρεσία Πληροφόρησης σε θέματα Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης. Λειτουργεί στο πλαίσιο των εθνικών κόμβων πληροφόρησης της CORDIS

για E&TA, παρουσιάζοντας, μεταξύ άλλων, τις εθνικές πολιτικές και δραστηριότητες για την έρευνα και την καινοτομία, την ελληνική συμμετοχή στην ευρωπαϊκή έρευνα (τρέχοντα ερευνητικά έργα, αξιοποιήσιμα αποτελέσματα, τεχνολογικές προσφορές, κ.λπ.).

Ο ελληνικός κόμβος της CORDIS εντάσσεται στις δράσεις του έργου "Εθνικό Πληροφοριακό Σύστημα Έρευνας και Τεχνολογίας" (Επιχειρησιακό Πρόγραμμα για την Κοινωνία της Πληροφορίας, Γ' ΚΠΣ).

Κατά τη διάρκεια της ελληνικής προεδρίας, ο ελληνικός κόμβος της CORDIS λειτούργησε ανανεωμένος, στα ελληνικά και αγγλικά, και αποτέλεσε το βασικό μέσο πληροφόρησης των Ευρωπαίων πολιτών για θέματα έρευνας, τεχνολογίας και καινοτομίας.

Μερικά από τα επιτεύγματα τα οποία καταδεικνύουν την ιδιαίτερα επιτυχημένη λειτουργία του ελληνικού κόμβου είναι:

- Ολοκληρωμένη παρουσίαση των δραστηριοτήτων της ελληνικής προεδρίας στους τομείς Έρευνας, Τεχνολογίας, Καινοτομίας και Κοινωνίας της Πληροφορίας, σε στενή συνεργασία με όλους τους αρμόδιους φορείς (ΥΠΑΝ, ΓΓΕΤ, Μόνιμη Ελληνική Αντιπροσωπεία στην ΕΕ, κ.ά.), με νέα, ομιλίες, εκδηλώσεις, εκδόσεις, συμπεράσματα των Συμβουλίων Ανταγωνιστικότητας και Τηλεπικοινωνιών, κ.λπ.
- Αποκλειστικές συνεντεύξεις με υψηλούς αξιωματούχους (Ph. Busquin, Επίτροπος Έρευνας της ΕΕ, Α. Μητσός, Γενικός Διευθυντής Έρευνας ΕΕ, L. Bellemin και G. Medrano, Προϊστάμενοι Τομέων της Γενικής Διεύθυνσης Έρευνας της ΕΕ, M Campolargo, Προϊστάμενος Τομέα της Γενικής Διεύθυνσης Κοινωνίας της Πληροφορίας της ΕΕ, D. Domazet, Υπουργός Επιστήμης Τεχνολογίας και Ανάπτυξης της Σερβίας, G. Possa, Υφυπουργός Παιδείας, Πανεπιστημίων και Έρευνας της Ιταλίας, κ.ά.).
- Ιδιαίτερα μεγάλη επισκεψιμότητα, η οποία ήταν σταδιακά αυξανόμενη, με τον ελληνικό κόμβο να καταλαμβάνει την 1η θέση στο σύνολο των κόμβων των κρατών μελών, κατά το α' εξάμηνο του 2003 (μέσος όρος επισκεψιμότητας: 33.000 ιστοσελίδες ανά μήνα, μέγιστη επισκεψιμότητα: 56.000 ιστοσελίδες το Μάιο 2003).
- Πολλά θέματα του κόμβου παρουσιάστηκαν στο CORDIS News, την πιο δημοφιλή ενότητα της CORDIS, και στα περιοδικά CORDIS focus (έκδοση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σε πέντε γλώσσες, με περισσότερους από 70.000

αποδέκτες σε όλη την Ευρώπη), RTD Info και Euroabstracts. Στο περιοδικό CORDIS focus, για πρώτη φορά και επί ελληνικής προεδρίας, δημιουργήθηκε ειδική ενότητα αφιερωμένη στην προεδρία της ΕΕ (News from the Greek Presidency).

Ιδιαίτερη σημασία δόθηκε στην παρουσίαση και προώθηση του κόμβου, με τη διοργάνωση συναντήσεων-συνεντεύξεων τύπου και με συστηματική διανομή ενημερωτικών φυλλαδίων σε ημερίδες, συνέδρια και εκθέσεις στην Ελλάδα και την Ευρώπη.

Η εμπειρία και τεχνογνωσία που αποκτήθηκε από την ανάπτυξη και υποστήριξη του ελληνικού κόμβου της CORDIS, αλλά και των κόμβων του ΕΚΤ και του Ελληνικού Κέντρου Αναδιανομής Καινοτομίας, αξιοποιείται στη διαμόρφωση της διαδικτυακής πύλης του ΕΚΤ.

Προβολή και προώθηση δραστηριοτήτων ελληνικής προεδρίας: εκδηλώσεις, ειδικά αφιερώματα στο περιοδικό "Καινοτομία, Έρευνα και Τεχνολογία"

Κατά τη διάρκεια της ελληνικής προεδρίας, το ΕΚΤ υποστήριξε σημαντικά τις πρωτοβουλίες που αφορούσαν θέματα Έρευνας και Καινοτομίας, με ειδικά αφιερώματα στο περιοδικό "Καινοτομία, Έρευνα και Τεχνολογία" και συμμετέχοντας στη διοργάνωση δύο εκδηλώσεων.

Οι εκδηλώσεις αυτές αφορούσαν τη συγκριτική αξιολόγηση των εθνικών ερευνητικών πολιτικών (Αθήνα, 17-18 Ιανουαρίου 2003, διοργάνωση: ΓΓΕΤ, ΕΚΤ, ΕΕ) και τις ηλεκτρονικές υποδομές - τεχνολογίες πλέγματος (Αθήνα, 12 Ιουνίου 2003, διοργάνωση: ΓΓΕΤ, ΕΔΕΤ, ΕΚΤ, ΕΕ).

Η Διάσκεψη για την "προτυποποίηση" ή συγκριτική αξιολόγηση (benchmarking) των εθνικών ερευνητικών πολιτικών ήταν η πρώτη εκδήλωση της ελληνικής προεδρίας στον τομέα της έρευνας, στην οποία συμμετείχαν εκπρόσωποι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, υπεύθυνοι χάραξης εθνικών πολιτικών και ακαδημαϊκοί από όλες σχεδόν τις ευρωπαϊκές χώρες.

Η συνάντηση "Ολοκληρωμένες Υποδομές Δικτύωσης και Υπερ-υπολογιστικών Πλεγμάτων για την Ηλεκτρονική Επιστήμη - η πρωτοβουλία της ΕΕ για τις Ηλεκτρονικές Υποδομές (eΥποδομές)" αποτέλεσε το έναυσμα για διαβούλευση σε πανευρωπαϊκό επίπεδο σχετικά με τη νέα πολιτική πρωτοβουλία της ΕΕ για τις ηλεκτρονικές υποδομές και τη δημιουργία κατάλληλου πλαισίου για την ευκολότερη, γρηγορότερη και οικονομικώς πιο αποδοτική πρόσβαση σε όλους τους τύπους

πληροφοριακών πόρων (δικτύωση, επεξεργασία, αποθήκευση στοιχείων) που βρίσκονται καταμετρημένοι σε ολόκληρη την Ευρώπη.

Αξίζει να σημειωθεί πως, κατά τη διάρκεια της προεδρίας, τα αφιερώματα του περιοδικού "Καινοτομία, Έρευνα και Τεχνολογία" του ΕΚΤ προέβλεπαν θέματα της προεδρίας (Προτεραιότητες Ελληνικής Προεδρίας, Συγκριτική Αξιολόγηση Ερευνητικών Πολιτικών, Ερευνητικές Συνεργασίες στα Βαλκάνια, Κοινοτικό Δίπλωμα Ευρεσιτεχνίας, Από τις Τεχνολογίες Πλέγματος στις Ηλεκτρονικές Υποδομές) και αποκλειστικές συνεντεύξεις με υψηλούς αξιωματούχους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και διαφόρων βαλκανικών χωρών.

Ειδική ενότητα για τις δραστηριότητες E&TA της ελληνικής προεδρίας είχε επίσης διαμορφωθεί στο δεκαπενθήμερο ηλεκτρονικό ενημερωτικό δελτίο του ΕΚΤ "Έρευνα και Καινοτομία".

Ελληνικό Κέντρο Αναδιανομής Καινοτομίας: διεύρυνση των υπηρεσιών για την προώθηση καινοτόμων τεχνολογιών, νέο επιχειρησιακό σχέδιο, ανανέωση συμβολαίου

Τα βασικά επιτεύγματα του Ελληνικού Κέντρου Αναδιανομής Καινοτομίας (κοινοπραξία με συντονιστή το ΕΚΤ, στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού δικτύου των IRCs) το 2003 αφορούν την επέκταση των υπηρεσιών του Κέντρου, τη διεύρυνση των χρηστών/πελατών και τη σύναψη νέων διεθνών συμφωνιών μεταφοράς τεχνολογίας.

Το Νοέμβριο του 2003 εγκαινιάστηκε η νέα διαδικτυακή υπηρεσία που επιτρέπει τη δυναμική αναζήτηση τεχνολογιών και εταιρών για ερευνητικά προγράμματα. Επιλέγοντας λέξεις κλειδιά και χρονικό διάστημα, ο χρήστης μπορεί να προσαρμόσει τις αναζητήσεις στα ενδιαφέροντα και τις απαιτήσεις του. Σημειώνεται ότι οι τεχνολογικές προσφορές/ζητήσεις προέρχονται από τη βάση δεδομένων του ευρωπαϊκού Δικτύου των IRCs.

Σημαντική ήταν και η αύξηση κατά 50% των χρηστών των υπηρεσιών του Ελληνικού Κέντρου Αναδιανομής Καινοτομίας κατά το 2003 (περίπου 3.000 χρήστες από 2.000 τον περασμένο χρόνο).

Οι χρήστες της νέας Υπηρεσίας Αυτόματης Πληροφόρησης για νέες τεχνολογίες (Automatic Matching Tool), η οποία παρέχεται μέσω του διαδικτυακού κόμβου του Κέντρου (www.hirc.gr) έφθασαν τους 316 στο τέλος του 2003. Η υπηρεσία ενημερώνει για καινοτόμες τεχνολογικές προσφορές και αναζητήσεις από όλη την Ευρώπη, με βάση τις επιλογές του χρήστη, σε διάφορα πεδία ενδιαφέροντος.

Το Ελληνικό Κέντρο Αναδιανομής Καινοτομίας διακρίθηκε για την άριστη και ιδιαίτερα δραστήρια δικτύωσή του με τα άλλα ευρωπαϊκά κέντρα, τη συμμετοχή και διοργάνωση διεθνών ημερίδων μεταφοράς τεχνολογίας και επιχειρηματικών αποστολών, καθώς και τη διεύρυνση συνεργασιών του με εμπειρογνώμονες για την ενίσχυση της συμμετοχής του στις θεματικές ομάδες του Δικτύου. Αποτέλεσμα αυτής της δραστηριότητας ήταν η επίτευξη 7 συμφωνιών μεταφοράς τεχνολογίας μεταξύ ελληνικών και ευρωπαϊκών επιχειρήσεων/ερευνητικών φορέων.

Ιδιαίτερη αναφορά πρέπει επίσης να γίνει στην ημερίδα "Βιομηχανία - Έρευνα - Καινοτομία: η Πρόκληση" που διοργάνωσε το ΕΚΤ σε συνεργασία με το Τεχνολογικό Πάρκο Θεσσαλονίκης, στη Θεσσαλονίκη στις 25 Νοεμβρίου 2003. Στην εκδήλωση, στην οποία παρέστη ο υπουργός Ανάπτυξης, ανακοινώθηκε η πρωτοβουλία για ένα Εθνικό Σχέδιο Έρευνας και μια Πράσινη Βίβλο για την έρευνα και την καινοτομία, που θα οριοθετήσει τους στόχους και τα βήματα υλοποίησης αυτής της στρατηγικής.

Το 2003 καταρτίστηκε το επιχειρησιακό σχέδιο του Ελληνικού Κέντρου Αναδιανομής Καινοτομίας για τα επόμενα χρόνια και κατατέθηκε σχετική πρόταση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η πρόταση, η οποία κατατάχτηκε στις 20 καλύτερες προτάσεις που υποβλήθηκαν για τη συγκεκριμένη πρόσκληση, ανανεώνει τη λειτουργία του Κέντρου για την τετραετία 2004-2008.

Στο νέο συμβόλαιο δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στη διεύρυνση των συνεργασιών με φορείς της περιφέρειας. Προβλέπονται, επίσης, νέα εργαλεία και υπηρεσίες, όπως εστιασμένα ενημερωτικά δελτία (σε συνέχεια του επιτυχημένου δελτίου για τον τομέα των υδατοκαλλιεργειών). Το Ελληνικό Κέντρο Αναδιανομής Καινοτομίας, σε συνεργασία με την Περιφέρεια Κεντρικής και Δυτικής Μακεδονίας, θα παρέχει δύο νέα εργαλεία: το πρώτο αφορά τις τεχνολογικές διαγνώσεις σε εταιρείες, ενώ το δεύτερο υποστηρίζει την ανάπτυξη νέων προϊόντων.

3. Πάγιες δραστηριότητες του ΕΚΤ

Το ΕΚΤ, ως εθνικός κόμβος για τη συγκέντρωση, τεκμηρίωση και διάχυση πληροφόρησης για θέματα επιστήμης, έρευνας και τεχνολογίας αναπτύσσει μια σειρά από πάγιες δραστηριότητες, οι οποίες διακρίνονται σε πέντε βασικές κατηγορίες:

α. Δραστηριότητες για διάθεση περιεχομένου επιστήμης και τεχνολογίας

Η διαχείριση και διάθεση ψηφιακού περιεχομένου, καθώς και η παροχή εξατομικευμένων υπηρεσιών επιστημονικής και τεχνολογικής πληροφόρησης αποτελούν κρίσιμο υποστηρικτικό παράγοντα για τη δημιουργία της Κοινωνίας της Πληροφορίας και της Γνώσης.

Στο πλαίσιο αυτό, το ΕΚΤ συλλέγει και ψηφιοποιεί ελληνικό περιεχόμενο έρευνας και τεχνολογίας, ενώ παράλληλα εξασφαλίζει πρόσβαση σε διεθνείς πηγές επιστημονικού υλικού τεκμηρίωσης (άρθρα περιοδικών, πρακτικά συνεδρίων, βιβλία, διπλώματα ευρεσιτεχνίας, κ.λπ.).

Η Ψηφιακή Βιβλιοθήκη του ΕΚΤ περιλαμβάνει περιεχόμενο σε ηλεκτρονική μορφή σε όλους τους τομείς επιστήμης και τεχνολογίας. Συγκεκριμένα, παρέχεται πρόσβαση σε ηλεκτρονικά περιοδικά, ελληνικές βάσεις δεδομένων, ψηφιοποιημένες ελληνικές συλλογές, διεθνείς βάσεις δεδομένων, χρήσιμες πηγές στο Διαδίκτυο.

Η ηλεκτρονική συλλογή επιστημονικών περιοδικών της Ψηφιακής Βιβλιοθήκης του ΕΚΤ περιλαμβάνει 19.720 τίτλους περιοδικών των μεγαλύτερων εκδοτών του κόσμου, σε όλα τα γνωστικά αντικείμενα της επιστήμης και της τεχνολογίας. Για όλα τα περιοδικά διατίθενται πίνακες περιεχομένων, ενώ για 9.720 από αυτά παρέχεται πρόσβαση σε πλήρη κείμενα άρθρων.

Έμφαση δίνεται στον εμπλουτισμό των βάσεων δεδομένων με την αγορά νέων τίτλων επιστημονικών περιοδικών σε ηλεκτρονική μορφή, και με την ψηφιοποίηση και ηλεκτρονική διάθεση αρχείων εθνικής σημασίας. Στο τέλος του 2003, η Ψηφιακή Βιβλιοθήκη περιελάμβανε 65 διεθνείς και 26 ελληνικές βάσεις δεδομένων.

Στις παραπάνω βάσεις συγκαταλέγονται οι ΒΔ του πληροφοριακού συστήματος Web of Science (WoS) που διατίθενται στην κοινοπραξία των ερευνητικών κέντρων της ΓΓΕΤ και πολλών Πανεπιστημίων/ΤΕΙ, και οι 36 ΒΔ Ε&Τ του οργανισμού Cambridge Scientific Abstracts (CSA), οι οποίες διατίθενται στην κοινοπραξία των ερευνητικών κέντρων της ΓΓΕΤ.

Ιδιαίτερα σημαντική είναι η ψηφιοποίηση των ελληνικών διδακτορικών διατριβών (13.500 διατριβές) και των δημοσιευμάτων της Ακαδημίας Αθηνών (4.000 ανακοινώσεις, ομιλίες, μελέτες, κ.ά.), καθώς και η ανάπτυξη εξειδικευμένων εφαρμογών (π.χ. κεφαλαιοποίησης, διαχείρισης ψηφιοποιημένων αρχείων κ.ά.) για την παρουσίαση και αναζήτησή τους.

Για την καλύτερη εξυπηρέτηση των χρηστών, έχει επιτευχθεί η ενιαία διαχείριση ηλεκτρονικών πηγών και η εξασφάλιση ομοιογενούς πρόσβασης σε αυτές με web interface. Παρέχεται η δυνατότητα: α) σύνδεσης των βιβλιογραφικών εγγραφών με το πλήρες κείμενο, β) σύνδεσης με το Συλλογικό Κατάλογο Περιοδικών για τον εντοπισμό του περιοδικού στις ελληνικές βιβλιοθήκες, γ) παραγγελίας πλήρων κειμένων μέσω της σχετικής υπηρεσίας του ΕΚΤ.

Άμεση πρόσβαση στο σύνολο του περιεχομένου της Ψηφιακής Βιβλιοθήκης παρέχει το Ηλεκτρονικό Αναγνωστήριο, που λειτουργεί από τον Ιούνιο 1999, στο χώρο της Βιβλιοθήκης του ΕΚΤ. Πρόκειται για ένα χώρο 12 θέσεων εργασίας, τον οποίο επισκέπτεται ένας συνεχώς αυξανόμενος αριθμός ερευνητών, πανεπιστημιακών, φοιτητών, κ.ά. Κατά το 2003, εκδόθηκε μεγάλος αριθμός νέων καρτών για πρόσβαση στο Ηλεκτρονικό Αναγνωστήριο και ανανεώθηκαν πολλές κάρτες που είχαν εκδοθεί προηγούμενα έτη.

Ιδιαίτερη σημασία δίνεται στην παροχή υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας στους χρήστες ψηφιακού περιεχομένου. Σε αυτή την κατεύθυνση λειτουργεί ειδική υπηρεσία ανάκτησης επιστημονικών πληροφοριών, όπου εξειδικευμένο προσωπικό ετοιμάζει πλήρη φάκελο πληροφοριών (βιβλιογραφία, πλήρη κείμενα, citation index, impact factor περιοδικών, κ.λπ), συνδυάζοντας και αξιοποιώντας περισσότερες από 1.400 διεθνείς και ελληνικές βάσεις δεδομένων. Επιπλέον, είναι δυνατή η παραγγελία πλήρων κειμένων από βιβλιοθήκες, ειδικά αρχεία και κέντρα τεκμηρίωσης της Ελλάδας και του εξωτερικού. Παρέχεται δε η δυνατότητα διαμόρφωσης ειδικών πλαισίων συνεργασίας για την παροχή των υπηρεσιών Ε&Τ πληροφόρησης σε φορείς του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα.

Η αναβάθμιση των υπηρεσιών συνέβαλε σημαντικά στην αύξηση του αριθμού των νέων χρηστών. Κατά το 2003, τα συνολικά αιτήματα προς τις υπηρεσίες επιστημονικής και τεχνολογικής πληροφόρησης ανέρχονται σε 22.866. Ειδικότερα, τα αιτήματα στην υπηρεσία ανάκτησης πληροφοριών Επιστήμης & Τεχνολογίας (Ε&Τ) ανέρχονται σε 4.185 (2.810 για τις διεθνείς βάσεις δεδομένων, 807 για τις ελληνικές βάσεις και 568 για τη βάση διδακτορικών διατριβών). Τα αιτήματα στην υπηρεσία παραγγελίας πλήρων κειμένων ανέρχονται συνολικά σε 18.681.

Η ανανέωση και ο εμπλουτισμός του διαδικτυακού κόμβου του ΕΚΤ (www.ekt.gr) αποτελεί ένα ακόμη βήμα για την ολοκληρωμένη παροχή υπηρεσιών επιστημονικής και τεχνολογικής πληροφόρησης μέσω του Διαδικτύου. Ο κόμβος παρέχει δυνατότητα αναζήτησης

πληροφοριών στην Ψηφιακή Βιβλιοθήκη, καθώς και σε χρήσιμες διαδικτυακές διευθύνσεις που έχουν αξιολογηθεί και ταξινομηθεί με βάση τις ανάγκες των χρηστών. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν επίσης να ανακτήσουν πληροφορίες ή να παραγγείλουν πλήρη κείμενα δημοσιευμάτων, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα που διατίθεται στον κόμβο.

β. Δραστηριότητες προς βιβλιοθήκες

Ο εκσυγχρονισμός και η αναβάθμιση του ρόλου των ελληνικών βιβλιοθηκών, η δικτύωσή τους, καθώς και η παρακολούθηση των εξελίξεων της διεθνούς αγοράς υποστηρίζονται από πάγιες δραστηριότητες του ΕΚΤ, από τα πρώτα χρόνια της λειτουργίας του.

Συγκεκριμένα, το ΕΚΤ αναπτύσσει, συντονίζει και λειτουργεί το Εθνικό Δίκτυο Επιστημονικών και Τεχνολογικών Βιβλιοθηκών (ΕΔΕΤΒ), με τη συμμετοχή 160 βιβλιοθηκών πανεπιστημίων, ερευνητικών κέντρων και διάφορων δημόσιων και ιδιωτικών φορέων. Στόχος του ΕΔΕΤΒ, που ξεκίνησε να λειτουργεί το 1994, είναι η διασύνδεση των ελληνικών επιστημονικών και τεχνολογικών βιβλιοθηκών και η αξιοποίηση του συνόλου της εθνικής συλλογής περιοδικών και άλλων επιστημονικών δημοσιευμάτων.

Παράλληλα, το ΕΚΤ παράγει και διαθέτει, σε έντυπη και ψηφιακή μορφή, το Συλλογικό Κατάλογο Περιοδικών των ελληνικών επιστημονικών και τεχνολογικών βιβλιοθηκών. Ο κατάλογος, ο οποίος ενημερώνεται σε συνεχή βάση, περιλαμβάνει 28.055 τίτλους περιοδικών που βρίσκονται σε 251 βιβλιοθήκες.

Το Σύστημα Διαδανεισμού Βιβλιοθηκών για την παραγγελία άρθρων μεταξύ των βιβλιοθηκών του ΕΔΕΤΒ βασίζεται σε σύστημα που ανέπτυξε το ΕΚΤ (ειδική εφαρμογή λογισμικού σε περιβάλλον web-Oracle) για ευέλικτη διαδικασία ενημέρωσης και συντήρησης, και φιλικό περιβάλλον αναζήτησης και παραγγελίας.

Ο διαδανεισμός πραγματοποιείται μέσω της online σύνδεσης των βιβλιοθηκών του ΕΔΕΤΒ στο υπολογιστικό σύστημα του ΕΚΤ: ο Συλλογικός Κατάλογος Περιοδικών παρέχει πληροφορίες για τις συλλογές όλων των βιβλιοθηκών του Δικτύου, τα επιστημονικά δημοσιεύματα που αναζητούνται εντοπίζονται σε κάποια από τις ελληνικές βιβλιοθήκες και στη συνέχεια εκτελείται online παραγγελία.

Ιδιαίτερα σημαντική στη λειτουργία του ΕΔΕΤΒ είναι η συνεισφορά της Βιβλιοθήκης Επιστήμης και Τεχνολογίας του ΕΚΤ, η οποία έχει κυρίαρχο ρόλο στην εξυπηρέτηση των αναγκών των υπολοίπων βιβλιοθηκών (το 2003 διεκπεραίωσε 7.207 αιτήματα, 30% περίπου των συνολικών αιτημάτων του Δικτύου).

Επίσης, το ΕΚΤ έχει αναπτύξει και διαθέτει το Σύστημα Αυτοματισμού Βιβλιοθηκών ΕΚΤ – ΑΒΕΚΤ, μια εφαρμογή λογισμικού για την οργάνωση βιβλιοθηκών και τη διάθεση

βιβλιογραφικών δεδομένων, η οποία αναπτύσσεται συνεχώς (τρέχουσα έκδοση 5.5), σύμφωνα με τις τελευταίες τεχνολογικές και βιβλιοθηκονομικές εξελίξεις.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην επικοινωνία του με άλλα συστήματα για την παροχή διευρυμένων υπηρεσιών πληροφόρησης. Εξετάζονται ιδιαίτερες περιπτώσεις και επιλύονται προβλήματα που προκύπτουν κατά την επικοινωνία των συστημάτων στον ελλαδικό χώρο.

Παράλληλα, το 2003 αναπτύχθηκε ειδικό υποσύστημα "MARC Editor" με το οποίο διευκολύνεται η επεξεργασία και ο ποιοτικός έλεγχος των εγγραφών που συγκεντρώνουν βιβλιοθήκες από άλλους καταλόγους για να τις εντάξουν στον κατάλόγο τους.

Η διεπαφή χρήσης (user interface) του ABEKT 5.5 και ένα σημαντικό τμήμα των εγχειριδίων του συστήματος, που περιλαμβάνουν χρήσιμες οδηγίες για την καταλογογράφηση, την αναζήτηση και την ανταλλαγή εγγραφών, έχουν ήδη μεταφραστεί στα αγγλικά. Το σύστημα περιλαμβάνει online help στην ελληνική και αγγλική γλώσσα.

Το ABEKT είναι εγκατεστημένο σε περισσότερες από 2.000 βιβλιοθήκες δημόσιων και ιδιωτικών φορέων, γεγονός που το καθιστά την πλέον διαδεδομένη εφαρμογή αυτοματισμού βιβλιοθηκών στην Ελλάδα και την Κύπρο.

Επίσης, μέσω προγράμματος χρηματοδότησης της ΕΕ (Tempus Phare), το ABEKT έχει εγκατασταθεί στην Εθνική Βιβλιοθήκη της Αλβανίας καθώς και σε πανεπιστημιακές βιβλιοθήκες της χώρας, με κατάλληλες προσαρμογές των εγχειριδίων χρήσης στα αλβανικά.

Παράλληλα, το ΕΚΤ παρέχει υπηρεσίες για την υποστήριξη της εφαρμογής (εγκατάσταση ABEKT, διοργάνωση σεμιναρίων εκμάθησης λογισμικού, λειτουργία Γραφείου Υποστήριξης Χρηστών ABEKT, κ.λπ.).

Κατά τη διάρκεια του 2003, το ABEKT (εκδόσεις 4.0, 5.0, 5.5) διατέθηκε σε 89 νέους χρήστες, ενώ απαντήθηκαν 3.000 αιτήματα σε χρήστες του. Επιπλέον, το ΕΚΤ πραγματοποίησε 26 σεμινάρια, συνολικής διάρκειας 672 ωρών, κατά τα οποία εκπαιδεύτηκαν 141 άτομα στη χρήση του λογισμικού.

Μέσω του ABEKT, το ΕΚΤ αποτελεί ένα κοινό σημείο αναφοράς για τις ελληνικές βιβλιοθήκες, στο οποίο απευθύνονται τόσο για να ενημερωθούν για τις τελευταίες εξελίξεις σε θέματα βιβλιοθηκών και υλοποίησης νέων υπηρεσιών, αλλά κυρίως για να εξοικειωθούν με τις εξελίξεις και να τις εντάξουν στην καθημερινή πρακτική τους.

Οι δραστηριότητες του ΕΚΤ για τις βιβλιοθήκες περιλαμβάνουν επίσης:

- την παραγωγή και διάθεση της βιβλιογραφικής βάσης δεδομένων ARGOS, που αποτελεί το Συλλογικό Κατάλογο του περιεχομένου των βιβλιοθηκών ελληνικών

Κέντρων και ξένων αρχαιολογικών Σχολών που λειτουργούν στην Ελλάδα και έχουν αντικείμενο μελέτης τον ελληνικό πολιτισμό

- την έκδοση και διάθεση σύγχρονων εργαλείων και βοηθημάτων για τις βιβλιοθήκες (Ελληνική έκδοση δεκαδικής Ταξινόμησης Dewey, ελληνικός Θησαυρός γενικού περιεχομένου, εγχειρίδια καταλογογράφησης, κ.λπ.)
- την ενημέρωση, έκδοση και διάθεση του Καταλόγου Συλλογικών Οργάνων, ο οποίος περιλαμβάνει τις καθιερωμένες αποδόσεις των ονομασιών ελληνικών και ξένων φορέων που εδρεύουν στην Ελλάδα (Πανεπιστήμια, ΤΕΙ, ερευνητικοί και τεχνολογικοί φορείς, βιβλιοθήκες, μουσεία, υπουργεία, νομαρχίες, κ.λπ.).
- τον αυτοματισμό των Σχολικών Βιβλιοθηκών και των Κεντρικών Δημόσιων Βιβλιοθηκών και των κινητών μονάδων τους (εγκατάσταση του συστήματος ΑΒΕΚΤ 5.5 σε 22 δημόσιες βιβλιοθήκες, διεξαγωγή εκπαιδευτικών σεμιναρίων στο προσωπικό των βιβλιοθηκών, ενημέρωση και διάθεση του Συλλογικού Καταλόγου των Δημόσιων Βιβλιοθηκών με 17.885 βιβλιογραφικές εγγραφές και 43.306 εγγραφές καθιερωμένων τύπων)
- την ανάπτυξη συστήματος ηλεκτρονικής διαχείρισης και διάθεσης αρχειακού υλικού των ΓΑΚ
- την υποστήριξη του τμήματος ISBN και ISSN της Εθνικής Βιβλιοθήκης της Ελλάδας.

Σημαντική είναι η συνεισφορά του ΕΚΤ όσον αφορά τη συνεργασία των κοινοπραξιών των βιβλιοθηκών των Ερευνητικών Κέντρων της ΓΓΕΤ και των ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών (HEAL-Link). Το ΕΚΤ συντονίζει την κοινοπραξία των ερευνητικών βιβλιοθηκών και ενημερώνει τα μέλη της σχετικά με νέα έργα και συμφωνίες.

Επιπλέον, εκπονεί μελέτη σχετικά με την πρόσβαση σε ηλεκτρονικές πηγές επιστημονικής πληροφόρησης (χάραξη κοινής πολιτικής πρόσβασης, ορθολογική διαχείριση των συλλογών των βιβλιοθηκών, βελτιστοποίηση των παρεχομένων υπηρεσιών κ.λπ.) που αναμένεται να ολοκληρωθεί το 2004. Η μελέτη βασίζεται στην ανάλυση στοιχείων από ερωτηματολόγια προς τις βιβλιοθήκες των ερευνητικών κέντρων της ΓΓΕΤ, λαμβάνοντας υπόψη τις διεθνείς τάσεις και πρακτικές στον τομέα των κοινοπραξιών βιβλιοθηκών.

γ. Δραστηριότητες για υποστήριξη συνεργασιών σε προγράμματα έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης (Εθνικό Σημείο Επαφής)

Το ΕΚΤ αποτελεί Εθνικό Σημείο Επαφής για τα ευρωπαϊκά Προγράμματα Πλαίσια Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (6^ο Πρόγραμμα Πλαίσιο, 2002-

2006), το πρόγραμμα eContent για το ευρωπαϊκό ψηφιακό περιεχόμενο, το πρόγραμμα ASIA IT&C για τη συνεργασία ΕΕ και Ασίας σε Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνιών και το δίκτυο IDEAL-IST για την ανεύρεση εταίρων στο πρόγραμμα IST.

Για το 6^ο ΠΠ, το ΕΚΤ είναι Εθνικό Σημείο Επαφής στους ακόλουθους τομείς: Βιολογικές επιστήμες, γονιδιωματική και βιοτεχνολογία στην υπηρεσία της υγείας, Τεχνολογίες της Κοινωνίας της Πληροφορίας (IST), Πολίτες και διακυβέρνηση στην κοινωνία της γνώσης, Ερευνητικές υποδομές, Ανθρώπινοι πόροι και κινητικότητα, Έρευνα και καινοτομία, Επιστήμη και κοινωνία, Έρευνα με αντικείμενο τη διερεύνηση νέων και καινοφανών επιστημονικών και τεχνολογικών προβλημάτων και προοπτικών (NEST).

Στο πλαίσιο αυτό, παρέχει πληροφόρηση και συμβουλευτικές υπηρεσίες στους ενδιαφερόμενους φορείς (πανεπιστήμια, ερευνητικά κέντρα, επιχειρήσεις, δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς) για τη συμμετοχή τους στα προγράμματα με την υποβολή προτάσεων. Κατά τη διάρκεια του 2003, το ΕΚΤ διοργάνωσε πέντε εκδηλώσεις για την ενημέρωση και ουσιαστική υποστήριξη των ενδιαφερομένων, μέσω διμερών συναντήσεων με τους εκπροσώπους της ΕΕ.

Παράλληλα, οι ειδικοί δικτυακοί τόποι για όλα τα προγράμματα και τις επιμέρους δράσεις του 6ου ΠΠ συμβάλλουν στην άμεση πληροφόρηση σχετικά με τις ανοιχτές προσκλήσεις, την ανεύρεση εταίρων για συμμετοχή σε κοινοπραξίες, κ.λπ.

Λειτουργεί, επίσης Γραφείο Υποστήριξης δραστηριοτήτων E&TA, το οποίο το 2003 απάντησε σε 4.150 αιτήματα – ερωτήματα από πανεπιστήμια, ερευνητικά κέντρα και επιχειρήσεις.

Το 2003 το ΕΚΤ διακίνησε περισσότερες από 534 αναζητήσεις συνεργασιών, στις οποίες ανταποκρίθηκαν 432 ελληνικοί φορείς (εγκρίθηκαν 35 προτάσεις με τη συμμετοχή ελληνικών φορέων που ανταποκρίθηκαν στις παραπάνω αναζητήσεις συνεργασιών).

Ιδιαίτερη σημασία δίνεται στην καταγραφή της εθνικής συμμετοχής στα ευρωπαϊκά προγράμματα, με την έκδοση στατιστικών και αναλυτικών στοιχείων και δεικτών απόδοσης. Επίσης, καταγράφεται η ερευνητική δραστηριότητα της χώρας και δημιουργούνται βάσεις δεδομένων με τα εθνικά ερευνητικά έργα και αποτελέσματα, εμπλεκόμενους φορείς, κ.λπ.

Τέλος, το ΕΚΤ υποστηρίζει τον ελληνικό κόμβο πληροφόρησης σε θέματα έρευνας και καινοτομίας στο πλαίσιο της CORDIS (www.cordis.lu/greece). Ο κόμβος παρέχει ολοκληρωμένη και άμεση πληροφόρηση σχετικά με τις εξελίξεις στην έρευνα, τις δραστηριότητες και τα επιτεύγματα της Ελλάδας, καθώς και τα εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα για την έρευνα και την τεχνολογία.

δ. Δραστηριότητες για τη σύνδεση έρευνας και παραγωγής

Η προώθηση επιχειρηματικών και ερευνητικών συνεργασιών μεταξύ ελληνικών και ευρωπαϊκών επιχειρήσεων, πανεπιστημίων και ερευνητικών κέντρων αποτελεί βασική δραστηριότητα του ΕΚΤ.

Το ΕΚΤ είναι ο συντονιστής του Ελληνικού Κέντρου Αναδιανομής Καινοτομίας, στο οποίο συμμετέχουν ακόμη, ως εταίροι: ο Ελληνικός Οργανισμός Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων (ΕΟΜΜΕΧ ΑΕ) και οι εταιρείες έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης ΕΒΕΤΑΜ ΑΕ, ΕΚΕΠΥ ΑΕ, ΕΤΑΚΕΙ ΑΕ, ΕΤΑΤ ΑΕ. Συνεργάτες του Κέντρου είναι τα Τεχνολογικά Πάρκα Θεσσαλονίκης και Θεσσαλίας, το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης και το Πανεπιστήμιο Κρήτης.

Το Ελληνικό Κέντρο Αναδιανομής Καινοτομίας (Hellenic Innovation Relay Centre, HIRC), το οποίο λειτουργεί από το 1995, εντάσσεται στο ευρωπαϊκό δίκτυο των 71 Κέντρων Αναδιανομής Καινοτομίας (IRCs) που δημιούργησε και χρηματοδοτεί η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μέσω του προγράμματος Innovation (Πρόγραμμα Πλαίσιο για την έρευνα). Το Κέντρο συμμετέχει ενεργά σε οκτώ Θεματικές Ομάδες του δικτύου: Πληροφορική & Τηλεπικοινωνίες, Θαλάσσια Τεχνολογία, Υλικά, Κλωστοϋφαντουργία, Τρόφιμα, Περιβάλλον, Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, Υδατοκαλλιέργειες.

Στο πλαίσιο αυτό, το ΕΚΤ ενημερώνει τα ερευνητικά κέντρα και τις επιχειρήσεις για καινοτόμες τεχνολογίες, συμβάλλει στον εντοπισμό των ιδιαίτερων τεχνολογικών αναγκών τους και υποστηρίζει την ανεύρεση εταίρων για τη μεταφορά τεχνολογίας από και προς την Ευρώπη. Παράλληλα, παρέχει πληροφόρηση για θέματα προστασίας δικαιωμάτων πνευματικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας και τρόπους ανεύρεσης χρηματοδοτικών πόρων.

Ο δικτυακός τόπος του Ελληνικού Κέντρου Αναδιανομής Καινοτομίας παρέχει δυναμική πρόσβαση στις βάσεις δεδομένων για προσφορά / ζήτηση τεχνολογιών, καθώς και στην υπηρεσία αυτόματης ενημέρωσης για καινοτόμες τεχνολογίες.

Το 2003, το Ελληνικό Κέντρο Αναδιανομής Καινοτομίας εξυπηρέτησε περισσότερους από 3.000 πελάτες και προώθησε 123 τεχνολογικές προσφορές/ζητήσεις (τεχνολογικά προφίλ προσφερόμενων ή αναζητούμενων καινοτόμων τεχνολογιών, υπηρεσιών ή προϊόντων) ελληνικών φορέων προς την ευρωπαϊκή αγορά. Αποτέλεσμα αυτής της δραστηριότητας ήταν η επίτευξη 7 συμφωνιών μεταφοράς τεχνολογίας μεταξύ ελληνικών και ευρωπαϊκών επιχειρήσεων/ερευνητικών φορέων.

Ιδιαίτερα σημαντική δραστηριότητα του Ελληνικού Κέντρου Αναδιανομής Καινοτομίας είναι η διοργάνωση εκδηλώσεων μεταφοράς τεχνολογίας και επιχειρηματικών συναντήσεων, στην Ελλάδα και την Ευρώπη, με τη συμμετοχή επιχειρήσεων και ερευνητικών ινστιτούτων.

Διοργανώνονται επίσης "επιχειρηματικές αποστολές", δηλαδή επισκέψεις των ενδιαφερόμενων φορέων στις εγκαταστάσεις εταιρειών.

Κατά τη διάρκεια του 2003, το ΕΚΤ συμμετείχε στη διοργάνωση Forum επιχειρηματικών συναντήσεων και μεταφοράς τεχνολογίας στο πλαίσιο μεγάλων διεθνών εκθέσεων, όπως η CEBIT 2003, η SMAU 2003, η HELECO 2003, η Seafood 2003, κ.λπ. Στις εκδηλώσεις συμμετείχαν εκπρόσωποι ελληνικών και ευρωπαϊκών επιχειρήσεων/ερευνητικών φορέων που παρουσίασαν καινοτόμες τεχνολογίες με στόχο την επίτευξη επιχειρηματικών και ερευνητικών συνεργασιών.

Επιτυχημένη ήταν και η επιχειρηματική αποστολή στη Γαλλία που διοργανώθηκε, σε συνεργασία με τρία Γαλλικά Κέντρα Αναδιανομής Καινοτομίας, στον τομέα των υδατοκαλλιεργειών. Κατά τη διάρκεια της αποστολής, η ελληνική εταιρεία που συμμετείχε, πραγματοποίησε επαφές με σημαντικούς φορείς και εταιρείες του κλάδου και ενημερώθηκε για ένα μεγάλο εύρος θεμάτων που αφορούν τον τομέα των υδατοκαλλιεργειών, τόσο σε ερευνητικό όσο και σε τεχνολογικό επίπεδο.

Το ΕΚΤ έχει επίσης εκδώσει και ενημερώνει το Χαρτοφυλάκιο Ελληνικών Καινοτόμων Τεχνολογιών, με τεχνολογίες από ελληνικές επιχειρήσεις και ερευνητικά κέντρα.

ε. Συνεργασίες, Δικτύωση, Επικοινωνιακή Πολιτική

Η ανάπτυξη νέων δικτύων και συνεργασιών, καθώς και η "διείσδυσή" του στην κοινωνία για την ευρύτερη γνωστοποίηση των υπηρεσιών του αποτελεί προτεραιότητα του ΕΚΤ. Προς αυτή την κατεύθυνση, συμμετέχει σε εθνικά και ευρωπαϊκά ερευνητικά έργα, τα οποία συμβάλλουν στη διαμόρφωση της Κοινωνίας της Πληροφορίας και την προώθηση της Καινοτομίας, και αναπτύσσει δραστηριότητες για μια καλύτερα στοχευμένη και αποτελεσματική επικοινωνία τόσο με συγκεκριμένες ομάδες χρηστών όσο και με το ευρύτερο κοινό.

Συνεργασίες, Δικτύωση

Το ΕΚΤ συνεργάζεται στενά με φορείς του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Αναφέρονται χαρακτηριστικά οι συνεργασίες με το Υπουργείο Παιδείας, την Εθνική Βιβλιοθήκη, την Ακαδημία Αθηνών, τα Γενικά Αρχεία του Κράτους, τις δημόσιες και σχολικές βιβλιοθήκες, το δίκτυο των Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών HEAL-Link.

Στον τομέα ανάπτυξης ελληνικού περιεχομένου το ΕΚΤ συνεργάζεται με ερευνητικά κέντρα της ΓΓΕΤ και φορείς του Υπουργείου Πολιτισμού (εφορείες αρχαιοτήτων, ξένες

αρχαιολογικές σχολές μουσεία, κ.ά.) για την ανάπτυξη τεχνογνωσίας και την εξεύρεση καλών πρακτικών σε ό,τι αφορά δημιουργία "προϊόντων" ή "υπηρεσιών" περιεχομένου.

Επίσης, το ΕΚΤ συντονίζει το Εθνικό Δίκτυο Επιστημονικών και Τεχνολογικών Βιβλιοθηκών, αναπτύσσει συστήματα διαδανεισμού και προωθεί την διεύρυνση των συνεργασιών μεταξύ τους με στόχο την αξιοποίηση των συλλογών τους και την κάλυψη των πληροφοριακών αναγκών επιστημόνων στο σύνολο της επικράτειας.

Σε διεθνές επίπεδο το ΕΚΤ έχει μακροχρόνιες συνεργασίες με φορείς που του επιτρέπουν να παρακολουθεί τις εξελίξεις στους τομείς που αναπτύσσει τεχνογνωσία. Ως τέτοιες αναφέρονται οι συνεργασίες του με το OCLC (On line Computer Library Centre), το DIMDI, το INIST, φορείς του ευρωπαϊκού δικτύου DELOS στο οποίο και συμμετέχει, την υπηρεσία CORDIS της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, τα δίκτυα Innovation Relay Centres, National Contact Points για το 6ο Πρόγραμμα Πλαίσιο κ.ά.

Στο πλαίσιο της παροχής εξειδικευμένων υπηρεσιών επιστημονικής πληροφόρησης, το 2003 το ΕΚΤ ανέπτυξε πλαίσια συνεργασίας (υπογραφή-ανανέωση συμβολαίων) με το ΕΘΙΑΓΕ, το Πανεπιστήμιο Πατρών, το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, το Γενικό Νοσοκομείο Παίδων Πεντέλης, την Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης, κ.ά.

Ακόμη, συνεχίστηκε ή επεκτάθηκε η παροχή υπηρεσιών σε διάφορους φορείς του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα: Διαχειριστική Αρχή "Κοινωνία της Πληροφορίας", Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας, Ινστιτούτο Φυσικοχημείας του ΕΚΕΦΕ Δημόκριτος, Νοσοκομεία (Αγ. Σάββας, "Ελπίς", ΑΧΕΠΑ, Αλεξάνδρα, Σισμανόγλειο, Χατζηκώστα Ιωαννίνων), Πανεπιστήμια (Αθηνών, Αιγαίου, Θεσσαλίας, Ιωαννίνων), φαρμακευτικές εταιρείες, εταιρείες τροφίμων, κ.ά.

Επικοινωνιακή πολιτική

Η ανάπτυξη μιας δυναμικής επικοινωνιακής πολιτικής αποβλέπει στην προβολή των δραστηριοτήτων του ΕΚΤ και την αύξηση της χρήσης των υπηρεσιών του, στην αποτελεσματικότερη επικοινωνία με το ευρύτερο κοινό και την αναβάθμιση των σχέσεων με τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης (ΜΜΕ).

Σημαντικό βήμα για την αποτελεσματικότερη προβολή των δραστηριοτήτων του αποτελεί η στοχευμένη ενημέρωση μέσω δελτίων τύπου στα διάφορα έντυπα και ηλεκτρονικά ΜΜΕ. Η συνεχής ενημέρωση και ανανέωση του καταλόγου των ΜΜΕ και των δημοσιογράφων που εξειδικεύονται σε θέματα επιστήμης, έρευνας, καινοτομίας και τεχνολογίας αποσκοπεί στη δημιουργία ενός άτυπου δικτύου των εμπλεκόμενων επικοινωνιακών φορέων.

Το ΕΚΤ συνεργάζεται με εταιρεία αποδελτίωσης για την εξασφάλιση ολοκληρωμένης και συστηματικής παρακολούθησης της κάλυψης θεμάτων επιστήμης, έρευνας, τεχνολογίας,

βιβλιοθηκών και Κοινωνίας της Πληροφορίας, από τον ημερήσιο και περιοδικό τύπο. Η αποδελτίωση περιλαμβάνει ξεχωριστή ενότητα με τις αναφορές των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης στις δραστηριότητες του ΕΚΤ, γεγονός που δίνει τη δυνατότητα διαχρονικής αποτίμησης της επικοινωνιακής πολιτικής του. Αξίζει να σημειωθεί ότι, κατά τη διάρκεια του 2003, τα ΜΜΕ (έντυπα και ηλεκτρονικά) έκαναν αναφορά στο ΕΚΤ 500 φορές, αριθμός ιδιαίτερα αυξημένος (κατά 61%) σε σχέση με το 2002 (310 φορές), το 2001 (267 φορές) και το 2000 (170 φορές).

Όσον αφορά τις εκδόσεις και τα ενημερωτικά έντυπα, εκδίδεται το διμηνιαίο περιοδικό "Καινοτομία, Έρευνα και Τεχνολογία" με θέματα έρευνας και τεχνολογίας από την Ελλάδα και την Ευρώπη, που διανέμεται σε 4.500 αποδέκτες από την ερευνητική, επιστημονική, εκπαιδευτική και επιχειρηματική κοινότητα της χώρας. Επίσης, εκδίδονται εγχειρίδια χρήσης του ΑΒΕΚΤ, ο Συλλογικός Κατάλογος Περιοδικών των ελληνικών επιστημονικών και τεχνολογικών βιβλιοθηκών και ο Συλλογικός Κατάλογος Δημόσιων Βιβλιοθηκών.

Το ΕΚΤ επιμελείται και αποστέλλει δωρεάν σε 3.000 περίπου αποδέκτες το 15ήμερο ηλεκτρονικό newsletter "Έρευνα και Καινοτομία", ενημερώνοντας την ερευνητική και επιχειρηματική κοινότητα για τις τελευταίες εξελίξεις στο χώρο της έρευνας, τεχνολογίας και καινοτομίας. Το "Έρευνα & Καινοτομία" παρέχει πληροφόρηση για τα εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης, τις τεχνολογικές προσφορές/ζητήσεις και τις συνεργασίες του ευρωπαϊκού δικτύου των Κέντρων Αναδιανομής Καινοτομίας, ημερίδες και άλλες εκδηλώσεις, κ.λπ.

Η "ηλεκτρονική" επικοινωνιακή πολιτική του φορέα βασίζεται κυρίως στο διαδικτυακό του κόμβο (www.ekt.gr), που εξελίσσεται σε ολοκληρωμένη πύλη πρόσβασης σε περιεχόμενο επιστήμης, έρευνας και τεχνολογίας, με εξατομικευμένες υπηρεσίες πληροφόρησης. Η συνεχής ανανέωση και ενημέρωση του κόμβου έχει οδηγήσει σε υψηλή επισκεψιμότητα. Για το 2003 ο μέσος όρος επισκεψιμότητας ανά μήνα ανέρχεται σε 11.250 μοναδικά IPs και 148.540 ιστοσελίδες.

Οι επικοινωνιακές δράσεις του ΕΚΤ περιλαμβάνουν ημερίδες, συναντήσεις εργασίας και συνέδρια σε διάφορους τομείς επιστήμης και τεχνολογίας, με στόχο τη διάχυση της πληροφόρησης προς την ακαδημαϊκή και επιχειρηματική κοινότητα της χώρας. Επίσης, το ΕΚΤ συμμετέχει σε εκθέσεις και συνέδρια στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, ώστε να προβάλλει τις δραστηριότητες/υπηρεσίες του και να εκπροσωπήσει ή/και να φέρει σε απευθείας επαφή πελάτες του για την σύναψη συμφωνιών τεχνολογικής συνεργασίας. Με τη συμμετοχή του σε διεθνείς επιτροπές, το ΕΚΤ έχει επίσης τη δυνατότητα παρακολούθησης των τεχνολογικών εξελίξεων.

στ. Οριζόντιες δραστηριότητες

Οι παραπάνω βασικοί άξονες δράσης ενισχύονται από μια σειρά συμπληρωματικών οριζόντιων υπηρεσιών, οι οποίες αφορούν:

- Συμβουλευτικές Υπηρεσίες σε θέματα σχετικά με την οργάνωση ψηφιακού περιεχομένου και την αξιοποίηση αποτελεσμάτων έρευνας
- Εκπαίδευση και Κατάρτιση για αναζήτηση σε βάσεις δεδομένων, αξιοποίηση πληροφοριακών πηγών και χρήση βιβλιοθηκονομικών εργαλείων (π.χ. ΑΒΕΚΤ)
- Λειτουργία Γραφείων Υποστήριξης (Ε&Τ Πληροφόρησης, Χρηστών ΑΒΕΚΤ, Υποστήριξης Δραστηριοτήτων Ε&ΤΑ), τα οποία απαντούν σε συγκεκριμένα αιτήματα και παρέχουν πληροφορίες και ενημερωτικό υλικό. Τα Γραφεία λειτουργούν ως ένα μοναδικό σημείο εισόδου και η επικοινωνία με αυτά γίνεται με όλους τους δυνατούς τρόπους (φόρμες στο Διαδίκτυο, e-mail, fax, ταχυδρομείο, επιτόπιες επισκέψεις).

4. Ανθρώπινοι Πόροι

Δείκτες 2003

Συνολικός αριθμός ανθρώπινου δυναμικού	74
Ειδικοί Λειτουργικοί Επιστήμονες (ΕΛΕ)	5
Επιστημονικό προσωπικό	52
Διοικητικό & Βοηθητικό προσωπικό	17
Επίπεδο εκπαίδευσης	
Β' βάρθμια	17 (23%)
Πτυχίο ανώτατης εκπαίδευσης (Πανεπιστήμιο/ΤΕΙ)	39 (53%)
Μεταπτυχιακό – Διδακτορικό	18 (24%)
Σύνολο νέου προσωπικού	
Επιστημονικό προσωπικό (σύμβαση έργου)	9
Σύνολο προσωπικού που αποχώρησε	
Επιστημονικό προσωπικό (σύμβαση έργου)	4
Εργασιακή σχέση προσωπικού	
Εργαζόμενοι με σύμβαση αορίστου χρόνου	36 (49%)
Συνεργάτες με σύμβαση έργου	38 (51%)
Ηλικιακή διαστρωμάτωση προσωπικού	
Ηλικία 23-30 (%)	12 (16%)
Ηλικία 31-50 (%)	49 (66%)
Ηλικία 50- (%)	13 (18%)
"Παλαιότητα" ανθρώπινου δυναμικού	
1-5 έτη	30 (41%)
6-10 έτη	15 (20%)
11-15 έτη	12 (16%)
16-20 έτη	5 (7%)
21- έτη	12 (16%)

Το ανθρώπινο δυναμικό αποτελεί το πλέον σημαντικό "κεφάλαιο" του ΕΚΤ για την υλοποίηση των στόχων του.

Όπως φαίνεται και από τον παραπάνω πίνακα, ένα σημαντικό ποσοστό του προσωπικού διαθέτει μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών ή διδακτορικό (24%), ενώ συνολικά το ποσοστό των εργαζομένων που έχουν πανεπιστημιακή μόρφωση αγγίζει το 77%.

Το γνωστικό υπόβαθρο του προσωπικού περιλαμβάνει ένα μεγάλο εύρος επιστημών, από φυσικές επιστήμες και μηχανική ως κοινωνικές επιστήμες, γεγονός που αντικατοπτρίζεται στο διεπιστημονικό τρόπο προσέγγισης των τομέων στους οποίους δραστηριοποιείται το Κέντρο.

Πέρα από την εκπαίδευση και εξειδίκευση, οι άνθρωποι του ΕΚΤ χαρακτηρίζονται από δημιουργική διάθεση και έφεση για απόκτηση νέων γνώσεων, τις οποίες στη συνέχεια αξιοποιούν στις αναπτυξιακές δράσεις του. Το στοιχείο αυτό συνδέεται αναμφισβήτητα με την ηλικιακή κατανομή του προσωπικού, που συγκεντρώνεται κυρίως στις κατηγορίες 31-50 (66%) και 23-30 (16%).

Πρόκληση για τα επόμενα χρόνια αποτελεί η υποστήριξη μιας σταθερής διαδικασίας μεταφοράς γνώσης από το πεπειραμένο προσωπικό στα νεότερα στελέχη (59% του προσωπικού του ΕΚΤ έχει προϋπηρεσία μεγαλύτερη των έξι ετών). Στόχος δεν είναι μόνο η μεταφορά τεχνικών γνώσεων, αλλά και γνώσεων που σχετίζονται με τις εσωτερικές διαδικασίες του φορέα και τη διαχείριση έργων. Η εμπειρία των παλαιότερων στελεχών, όσον αφορά τα δίκτυα επαφών και τη γνώση της αγοράς, είναι ιδιαίτερα πολύτιμη για το φορέα, και για το λόγο αυτό θα επιδιωχθεί η περαιτέρω αξιοποίησή της.

Στρατηγική του ΕΚΤ στον τομέα των πληροφοριακών εφαρμογών/εργαλείων (π.χ. βιβλιοθηκονομικά εργαλεία) είναι η επένδυση σε ανθρώπινους πόρους, με στόχο την ανάπτυξη εγχώριας τεχνογνωσίας και την αξιοποίηση της διεθνούς γνώσης και εμπειρίας. Η τακτική αυτή συνάδει με το θεσμικό ρόλο του ΕΚΤ ως κεντρικού κόμβου στη διακίνηση επιστημονικής πληροφορίας σε εθνικό επίπεδο.

Για τη διασφάλιση της γνώσης και τεχνογνωσίας ("νοητικό κεφάλαιο") που παράγεται στο ΕΚΤ, χρησιμοποιούνται τεχνολογίες διαχείρισης εγγράφων και ροών εργασίας, βάσεις δεδομένων, εσωτερικά έγγραφα με επαρκή τεκμηρίωση των προϊόντων και διαδικασιών.

Η πρόσληψη νέου προσωπικού αυξημένων προσόντων, μέσα από μια ολοκληρωμένη πολιτική αμοιβών και κινήτρων, αποτελεί σημαντική προτεραιότητα για τα επόμενα χρόνια. Σε αυτή την κατεύθυνση θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στην προσέλκυση εξειδικευμένων στελεχών με κριτήρια επιλογής, εκτός των τυπικών προσόντων και της εμπειρίας, χαρακτηριστικά που κρίνονται απαραίτητα όπως ο δυναμισμός, η δημιουργικότητα, η ηγετική στάση, η ευελιξία και η ανάληψη πρωτοβουλιών.

5. Υποδομές

Δείκτες 2003

Υποδομές Πληροφορικής

Δαπάνες για τεχνολογίες πληροφορικής (εξοπλισμός, λογισμικό, αναλώσιμα, συμβόλαια συντήρησης)	1.087.024 ευρώ
Δαπάνες για τεχνολογίες πληροφορικής – ποσοστό στο σύνολο των δαπανών	24%

Υποδομές σε ψηφιακό περιεχόμενο Επιστήμης και Τεχνολογίας

Αριθμός διεθνών βάσεων δεδομένων που είναι εγκατεστημένες στα υπολογιστικά συστήματα του ΕΚΤ ή είναι προσβάσιμες μέσω Διαδικτύου (στρατηγικές συνεργασίες με κόμβους παροχών περιεχομένου του εξωτερικού)	65
Αριθμός ελληνικών βάσεων δεδομένων που είναι εγκατεστημένες στα υπολογιστικά συστήματα του ΕΚΤ	26
Αριθμός ηλεκτρονικών περιοδικών της ψηφιακής βιβλιοθήκης του ΕΚΤ για τα οποία παρέχεται πρόσβαση σε πλήρη κείμενα άρθρων	9.720
Δαπάνες για περιεχόμενο	2.275.093 ευρώ
Δαπάνες για περιεχόμενο – ποσοστό στο σύνολο των δαπανών	51%

Το ΕΚΤ λειτουργεί ως κεντρικός φορέας ανάπτυξης και διάθεσης περιεχομένου επιστήμης και τεχνολογίας σε ψηφιακή μορφή. Κατά συνέπεια, οι βάσεις δεδομένων και τα συστήματα πληροφορικής του ΕΚΤ αποτελούν τη βασική υποδομή στην οποία στηρίζεται για την εκπλήρωση της αποστολής του.

Η οργάνωση, αποθήκευση και διάθεση του επιστημονικού περιεχομένου που διαθέτει υποστηρίζεται από υπολογιστικά συστήματα (8 SUN Solaris servers εκ των οποίων ο ένας είναι τύπου mainframe και 5 PC Windows servers) και αποθηκευτικούς χώρους τελευταίας τεχνολογίας με σύνδεση τύπου Storage Area Network (SAN συνολικής χωρητικότητας 1.2 TBytes), καθώς και αποθηκευτικούς χώρους τύπου RAID 5 (συνολικής χωρητικότητας 1,2 TBytes). Η διασύνδεση των συστημάτων γίνεται μέσω switches, για τους servers στο 1Gbps και για τα λοιπά συστήματα στα 100Mbps, ενώ η σύνδεση του κεντρικού router με το Διαδίκτυο είναι στο 1Gbps. Επιπλέον, ο εξοπλισμός περιλαμβάνει σύστημα ψηφιοποίησης διαφόρων τύπων υλικού (βιβλία, έγγραφα, μικροφίλμ κ.ά.).

Όσον αφορά τις υποδομές σε ψηφιακό περιεχόμενο, 65 διεθνείς βάσεις δεδομένων, από τις πλέον ενημερωμένες σε διάφορους τομείς επιστήμης και τεχνολογίας, είναι εγκατεστημένες στα υπολογιστικά συστήματα του ΕΚΤ ή είναι προσβάσιμες μέσω Διαδικτύου, με ταυτόχρονη πρόσκτηση των δεδομένων.

Σημειώνεται ότι, επιπρόσθετα, το ΕΚΤ έχει διασφαλίσει την πρόσβαση σε 1.400 διεθνείς και ελληνικές βάσεις δεδομένων, που αξιοποιούνται από τις υπηρεσίες του για την παροχή της υπηρεσίας ανάκτησης πληροφοριών.

Επιπλέον, στα υπολογιστικά συστήματα του ΕΚΤ είναι εγκατεστημένες 26 ελληνικές βάσεις δεδομένων για την επιστήμη και την τεχνολογία.

Η Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Επιστήμης και Τεχνολογίας, που λειτουργεί από το 2000, εκτός από την πρόσβαση στις βάσεις δεδομένων, παρέχει στο χρήστη δυνατότητα πρόσβασης και αναζήτησης ψηφιακού υλικού, σε περισσότερα από 19.720 ηλεκτρονικά περιοδικά των μεγαλύτερων εκδοτικών οίκων του κόσμου, σε όλα τα γνωστικά αντικείμενα Επιστήμης και Τεχνολογίας, εκ των οποίων 9.720 είναι πλήρους κειμένου.

Κατά το 2003 δαπανήθηκαν συνολικά 1.087.024 ευρώ σε υποδομές πληροφορικής και περιεχομένου, ποσό που αντιστοιχεί στο 24% περίπου του συνολικού προϋπολογισμού του ΕΚΤ για το ίδιο έτος.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η μεγαλύτερη δαπάνη, 2.275.093 ευρώ, αφορά την πρόσκτηση περιεχομένου ή την πρόσβαση σε αυτό (βάσεις δεδομένων, ηλεκτρονικά περιοδικά, βιβλιοθήκες εξωτερικού, κ.ά).

6. Χρηματοδοτικοί Πόροι και Αναπτυξιακά Έργα

Οι χρηματοδοτικοί πόροι του ΕΚΤ προέρχονται, κατά 50%, από τον τακτικό προϋπολογισμό, το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων και την παροχή υπηρεσιών προς τρίτους, και κατά 50% από τη συμμετοχή του σε εθνικά και ευρωπαϊκά έργα και δίκτυα.

Η ανάληψη ερευνητικών και αναπτυξιακών έργων επιτρέπει στο ΕΚΤ την ανανέωση και τον εκσυγχρονισμό της τεχνολογικής του υποδομής, καθώς και τη διεύρυνση του ανθρώπινου δυναμικού του ως μοχλού ανάπτυξης, ώστε να ανταποκρίνεται αποτελεσματικά στην αποστολή του.

Τα έργα, διάρκειας συνήθως 2-5 ετών, σχετίζονται άμεσα με το πλέγμα των βασικών του δραστηριοτήτων (Κοινωνία της Πληροφορίας και Καινοτομία), και ταυτόχρονα συμβάλλουν στην ανάπτυξη και διάθεση νέων υπηρεσιών υψηλής προστιθέμενης αξίας.

Βασική πηγή χρηματοδότησης είναι η Ειδική Γραμματεία για την Κοινωνία της Πληροφορίας (ΥΠΕΘΟ), η Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας (ΥΠΑΝ), το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (ΥΠΕΠΘ) και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Το ΕΚΤ έχει ήδη ολοκληρώσει με επιτυχία την υλοποίηση μιας σειράς έργων στους τομείς της επιστημονικής και τεχνολογικής πληροφόρησης, των βιβλιοθηκών και της έρευνας και καινοτομίας.

Στη συνέχεια αναφέρονται τα αναπτυξιακά έργα, δράσεις των οποίων υλοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του 2003. Τα εθνικά έργα εντάσσονται στο Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης και συγκεκριμένα στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "Κοινωνία της Πληροφορίας" και το ΕΠΕΑΕΚ II, ενώ τα ευρωπαϊκά έργα εντάσσονται στο Πρόγραμμα Πλαίσιο Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης.

α) Έργα χρηματοδοτούμενα από εθνικούς φορείς

Εθνικό Πληροφοριακό Σύστημα Έρευνας και Τεχνολογίας (Γ' ΚΠΣ)

(Χρηματοδότηση: ΕΠΚτΠ)

Το ΕΚΤ είναι τελικός δικαιούχος του έργου "Εθνικό Πληροφοριακό Σύστημα Έρευνας και Τεχνολογίας", που εντάσσεται στην πράξη "Οργάνωση και Διάχυση ψηφιακού περιεχομένου για την Έρευνα και την Τεχνολογική Ανάπτυξη" του Επιχειρησιακού Προγράμματος "Κοινωνία της Πληροφορίας" (Γ' ΚΠΣ).

Στόχος του ΕΠΣΕΤ είναι η εξασφάλιση εύκολης, γρήγορης και αποτελεσματικής πρόσβασης τόσο σε ψηφιακό περιεχόμενο όσο και σε ηλεκτρονικές υπηρεσίες πληροφόρησης, με βάση τις ανάγκες της ερευνητικής, ακαδημαϊκής και επιχειρηματικής κοινότητας.

Το ΕΠΣΕΤ υποστηρίζει τη δημιουργία εθνικής υποδομής στρατηγικής σημασίας για την ανάπτυξη και διάθεση περιεχομένου Ε&Τ. Το έργο εστιάζεται στην ανάπτυξη εφαρμογών και στη χρήση συστημάτων για την οργάνωση επιστημονικών βάσεων δεδομένων και συλλογών, καθώς και στην ανάπτυξη αρχείων περιεχομένου, σε πιλοτικό επίπεδο, μέσω διαδικασιών ψηφιοποίησης. Επιπλέον υποστηρίζει την ανάπτυξη υπηρεσιών για τη διάθεση ερευνητικού και τεχνολογικού περιεχομένου σε εθνική κλίμακα.

Η ολοκλήρωση του ΕΠΣΕΤ θα αποδώσει υποδομές Κέντρου Αριστείας σε θέματα διαχείρισης και διάθεσης ψηφιακού περιεχομένου, δίνοντας στη χώρα την ικανότητα να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις που προκύπτουν από το σχέδιο δράσης για μια Ηλεκτρονική Ευρώπη (eEurope) και την πρωτοβουλία για τον Ευρωπαϊκό Χώρο Έρευνας. Παράλληλα το έργο θα ενισχύσει την καινοτομία και ανταγωνιστικότητα, μέσω επενδύσεων σε ψηφιακές και πληροφοριακές υποδομές, συμβάλλοντας στη σύγκλιση με την υπόλοιπη ΕΕ.

Υποστήριξη της Εκπαιδευτικής Πράξης από Κινητές Βιβλιοθήκες

(Χρηματοδότηση: ΕΠΕΑΕΚ II)

Το έργο αποσκοπεί στην αναβάθμιση των υπηρεσιών που παρέχουν οι δημόσιες βιβλιοθήκες και οι κινητές τους μονάδες και στη βελτίωση της επεξεργασίας του πληροφορικού τους περιεχομένου μέσω νέων εργαλείων. Με την ολοκλήρωση του έργου θα έχουν δημιουργηθεί οι υποδομές, οι οποίες θα υποστηρίξουν την ανάπτυξη ενός δικτύου δημόσιων βιβλιοθηκών και θα εξασφαλίσουν τις συνθήκες για ουσιαστική επικοινωνία και συνεργασία μεταξύ τους.

Βασικές δράσεις του έργου είναι η αυτοματοποίηση των λειτουργιών βιβλιοθήκης με το σύστημα ΑΒΕΚΤ, η διεξαγωγή εκπαιδευτικών σεμιναρίων για τη μέγιστη αξιοποίηση του συστήματος από το προσωπικό των βιβλιοθηκών, η ανάπτυξη και διάθεση βιβλιοθηκονομικών εργαλείων για την προτυποποίηση της επεξεργασίας του υλικού των βιβλιοθηκών και η σύνταξη προδιαγραφών για τα κτίρια και τις υποδομές των βιβλιοθηκών και των κινητών μονάδων τους. Παράλληλα, μια σειρά υποστηρικτικών δράσεων αναμένεται να εξασφαλίσουν αποδοτικότερο συντονισμό στην υλοποίηση και αξιολόγηση του έργου.

ΕΚΤ - Εθνικό Σημείο Επαφής για το 6^ο Πρόγραμμα Πλαίσιο

(Χρηματοδότηση: ΠΔΕ, ΓΓΕΤ)

Το ΕΚΤ λειτουργεί ως Εθνικό Σημείο Επαφής για το 6^ο Πρόγραμμα Πλαίσιο Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Στο πλαίσιο αυτό παρέχει πληροφόρηση και συμβουλευτικές υπηρεσίες στους ενδιαφερόμενους φορείς (πανεπιστήμια, ερευνητικά κέντρα, επιχειρήσεις, δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς) με στόχο την επιτυχημένη συμμετοχή τους στο 6^ο ΠΠ.

Οι δράσεις αυτές αφορούν: ανάπτυξη ειδικού διαδικτυακού κόμβου (www.ekt.gr/ncrfr6) για όλα προγράμματα του 6^{ου} ΠΠ, παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών (εξεύρεση εταίρων, προσκλήσεις υποβολής προτάσεων, επιλεξιμότητα δαπανών, διαδικασίες υποβολής και αξιολόγησης κ.λπ.), λειτουργία Γραφείου Υποστήριξης, διακίνηση και διάχυση πληροφοριακού υλικού, διοργάνωση εκδηλώσεων (ενημερωτικών ημερίδων, συναντήσεων εργασίας, σεμιναρίων), καταγραφή της εθνικής συμμετοχής με την έκδοση στατιστικών και αναλυτικών στοιχείων.

Γενικά Αρχεία του Κράτους

(Χρηματοδότηση: ΠΔΕ, ΥΠΕΠΘ)

Το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης, σε συνεργασία με τα Γενικά Αρχεία του Κράτους υλοποιεί πιλοτικό έργο για τη διαχείριση και διάθεση αρχειακού υλικού των Γενικών Αρχείων του Κράτους (ΓΑΚ) σε ηλεκτρονική μορφή. Το έργο θα συμβάλει στην αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό των αρχειακών κέντρων της χώρας, σε θέματα που σχετίζονται με το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας, την παροχή υπηρεσιών και γενικότερα την υποδομή των ΓΑΚ.

Οι βασικές δράσεις του έργου αφορούν τη βιβλιογραφική διαχείριση και την κωδικοποίηση του υλικού των αρχείων (σχεδίαση και ανάπτυξη συστήματος και εργαλείων ολοκληρωμένης ηλεκτρονικής διαχείρισης και διάθεσης αρχειακού υλικού), λαμβάνοντας υπόψη τις διεθνείς εξελίξεις στον τομέα αυτό.

β) Έργα χρηματοδοτούμενα από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Ελληνικό Κέντρο Αναδιανομής Καινοτομίας

(Χρηματοδότηση: 5^ο Πρόγραμμα Πλαίσιο Ε&ΤΑ, Ευρωπαϊκή Επιτροπή)

Το ΕΚΤ είναι ο συντονιστής της κοινοπραξίας του Ελληνικού Κέντρου Αναδιανομής Καινοτομίας (Hellenic Innovation Relay Centre), ενός από τα 71 ευρωπαϊκά Κέντρα

Αναδιανομής Καινοτομίας (Innovation Relay Centres-IRCs) που χρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Πρόγραμμα Innovation-SMEs).

Σκοπός του Ελληνικού Κέντρου Αναδιανομής Καινοτομίας είναι η διάχυση τεχνολογιών και ερευνητικών αποτελεσμάτων σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο και η επίτευξη επιχειρηματικών και ερευνητικών συνεργασιών καθώς και συμφωνιών μεταφοράς τεχνολογίας.

Ελληνικός κόμβος Δικτύου IDEAL-IST για την ανεύρεση εταιρών στο πρόγραμμα IST (Τεχνολογίες της Κοινωνίας της Πληροφορίας)

(Χρηματοδότηση: 5^ο Πρόγραμμα Πλαίσιο E&TA, Ευρωπαϊκή Επιτροπή)

Το έργο IDEAL-IST στοχεύει, με τη λειτουργία του αντίστοιχου δικτύου, στην επιτυχημένη συμμετοχή οργανισμών στο Πρόγραμμα Information Society Technologies (IST). Αυτό επιτυγχάνεται με δραστηριότητες όπως: α) πληροφόρηση για το πρόγραμμα IST, μέσω διεθνών συναντήσεων εργασίας και συνεδρίων που συμπληρώνουν εθνικές δράσεις πληροφόρησης, β) αναζήτηση συνεργασιών που στοχεύουν σε συγκεκριμένες προσκλήσεις υποβολής προτάσεων, γ) διοργάνωση διεθνών συναντήσεων μεταξύ δυνητικών συνεργατών.

Σημειώνεται ότι **το ΕΚΤ έχει ήδη ολοκληρώσει τα ακόλουθα αναπτυξιακά έργα κατά την περίοδο 1998-2002:**

- Εθνικό Πληροφοριακό Σύστημα Έρευνας και Τεχνολογίας (ΕΠΕΤ II, Β' ΚΠΣ)
- Ολοκλήρωση Συστημάτων Εικονικής Βιβλιοθήκης (ΕΠΕΤ II, Β' ΚΠΣ)
- ΦΑΙΣΤΟΣ-Εγκατάσταση του λογισμικού ΑΒΕΚΤ στις Σχολικές Βιβλιοθήκες (ΕΠΕΑΕΚ, Β' ΚΠΣ)
- Προετοιμασία ειδικής δράσης στην ορολογία με τίτλο ΕΠΟΣ (Εθνικό Πρόγραμμα Ορολογικού Συντονισμού) για το Γ'ΚΠΣ (ΕΠΕΤ II, Β' ΚΠΣ)
- Ενίσχυση Βιβλιοθήκης ΕΚΤ/ΕΙΕ (ΕΠΕΤ II, Β' ΚΠΣ)
- E-Gate-Θεσμικό και Τεχνολογικό Πλαίσιο για τη Χρήση Ηλεκτρονικών Αγορών (ΕΠΕΤ II, Β' ΚΠΣ)
- ARGOS-ARchaeological Greek Online System (ΕΠΕΤ II, Β' ΚΠΣ)

- Οριζόντια δράση για την παραγωγή και online διάθεση των βάσεων δεδομένων που αναπτύχθηκαν από τα Γραφεία Διαμεσολάβησης ΑΕΙ και Ερευνητικών Κέντρων (ΕΠΕΤ II, Β' ΚΠΣ)
- Ελληνικό Κέντρο Αναδιανομής Καινοτομίας (2^ο και 3^ο Συμβόλαιο) (ΕΕ)
- Δίκτυο IDEAL-IST (1^ο Συμβόλαιο) (ΕΕ)
- Ελληνικός κόμβος MIDAS-NET (Multimedia Information, Demonstration and Support Network) (ΕΕ)
- Ελληνικός κόμβος MLIS (Multilingual Information Society) (ΕΕ)
- MSSTUDY I & II (Member State's Study I & II)-The Markets for Electronic Information Services in the European Economic Area (ΕΕ)
- MOTOR / SMT (ΕΕ)
- NAP / IMPACT (ΕΕ)

7. Επιχειρησιακός σχεδιασμός για το έτος 2004

Το ΕΚΤ καλείται θεσμικά - και η υλοποίηση του έργου "Εθνικό Πληροφοριακό Σύστημα Έρευνας και Τεχνολογίας (ΕΠΣΕΤ)" του εξασφαλίζει τους πόρους για τη διαμόρφωση της απαιτούμενης υποδομής - ώστε να δημιουργηθούν στη χώρα οι συνθήκες που θα εξασφαλίσουν τη σύγκλιση, αλλά και την ανάπτυξη σε δύο σημαντικούς τομείς: τον τομέα των ψηφιακών βιβλιοθηκών (ερευνητικών και ακαδημαϊκών) και τον τομέα ανάπτυξης ελληνικού ψηφιακού περιεχομένου για Επιστήμη και Τεχνολογία (Ε&Τ).

Προς την κατεύθυνση αυτή, βασικοί επιχειρησιακοί στόχοι για το 2004 είναι οι παρακάτω:

Ανάπτυξη ηλεκτρονικών υπηρεσιών και παροχή τους μέσω διαδικτυακής πύλης

Το ΕΚΤ ολοκληρώνει το α' εξάμηνο του 2004 προπαρασκευαστικές δράσεις που αφορούν την αξιολόγηση των παρεχόμενων υπηρεσιών και την καταγραφή των απαιτήσεων των χρηστών. Βρίσκεται, επίσης, σε εξέλιξη μελέτη για τη διαμόρφωση επιχειρησιακού μοντέλου σχετικά με τη βιώσιμη ανάπτυξη των υποδομών παροχής ηλεκτρονικού περιεχομένου Ε&Τ.

Παράλληλα, ολοκληρώνεται η ανάπτυξη του περιβάλλοντος διαδικτυακής πύλης με την αξιοποίηση της υποδομής που διασφαλίστηκε κατά την α' φάση του ΕΠΣΕΤ. Στόχος είναι η παροχή σημαντικού αριθμού υπηρεσιών στους χρήστες, μέσω της διαδικτυακής πύλης, στο τέλος του 2004.

Ολοκλήρωση της πληροφοριακής υποδομής για την υποστήριξη των μελλοντικών στρατηγικών στόχων του ΕΚΤ

Στο πλαίσιο του ΕΠΣΕΤ (β' φάση) προβλέπεται η προμήθεια εξοπλισμού, με διεθνή διαγωνισμό, με στόχο την αναβάθμιση του κεντρικού υπολογιστικού συστήματος και την επέκταση της χωρητικότητας του αποθηκευτικού χώρου για την προσθήκη νέου ψηφιακού υλικού και την "ενοποίηση" των πληροφοριακών πόρων. Επίσης, προβλέπεται η αναβάθμιση του ενεργού δικτυακού εξοπλισμού για την εξασφάλιση υψηλής διαθεσιμότητας και αυξημένης ταχύτητας, καθώς και η δημιουργία Firewall και Antiviral Protection για την προστασία του δικτύου και των εφαρμογών. Προβλέπεται ακόμη η εξασφάλιση σύγχρονου τρόπου λήψης αυτόματων αντιγράφων ασφαλείας (backup).

Για την προετοιμασία και την ορθή υλοποίηση των διαδικασιών προμήθειας, προβλέπεται εκπόνηση μελέτης για τη διαμόρφωση της τεχνολογικής πλατφόρμας που θα υποστηρίζει το έργο. Στην παρούσα φάση σημαντικά θέματα που αναμένεται να επιλυθούν είναι η οργάνωση και διαχείριση μεγάλων αποθηκευτικών χώρων (τύπου

SAN - Storage Area Network), καθώς και ο προσδιορισμός και η εφαρμογή συγκεκριμένων λύσεων για την επίτευξη διαλειτουργικότητας μεταξύ των υποσυστημάτων. Ταυτόχρονα διαμορφώνεται χρονοδιάγραμμα ενεργειών για τη δημιουργία συνεκτικής υποδομής και ανάλυση κόστους/οφέλους από τη λειτουργία της με βάθος χρόνου ως το 2006.

Αξιοποίηση της υποδομής ψηφιοποίησης που εγκαταστάθηκε κατά την α' φάση του έργου

Προβλέπεται η υλοποίηση πιλοτικών έργων για τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση πιθανών τεχνικών και διαδικαστικών προβλημάτων, καθώς και η αναζήτηση και εφαρμογή καλών πρακτικών που αφορούν τεχνολογικές επιλογές και διαδικασίες ανάπτυξης προϊόντων ψηφιακού περιεχομένου.

Η ανάπτυξη ελληνικού ψηφιακού περιεχομένου, μέσω διαδικασιών ψηφιοποίησης, εκτιμάται ότι θα ενταθεί τα επόμενα έτη, όχι μόνο από το ΕΚΤ αλλά και από άλλους φορείς κατόχους περιεχομένου. Στο πλαίσιο αυτό, και λαμβάνοντας υπόψη τις διεθνείς τάσεις, στρατηγική επιλογή του ΕΚΤ είναι η δημιουργία πρότυπης παραγωγικής μονάδας ψηφιοποίησης. Μετά την ολοκλήρωση των πιλοτικών έργων, η μονάδα αυτή θα είναι διαθέσιμη για την υλοποίηση μεγάλων έργων ψηφιοποίησης και από άλλους δημόσιους φορείς.

Ανάπτυξη συνεργασιών και συνεργειών με τις ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες

Η συνεργασία του ΕΚΤ με τις ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες υλοποιείται με κοινές προσκτήσεις ηλεκτρονικών συλλογών επιστημονικών περιοδικών και δευτερογενών πηγών με διεπιστημονική κάλυψη.

Η επιτυχία του κοινοπρακτικού σχήματος HEAL-Link έχει αναγνωριστεί ως καλή πρακτική σε διεθνές επίπεδο. Οι διαπραγματεύσεις με μεγάλους εκδοτικούς οίκους, συγκρινόμενες και με άλλα παραδείγματα διεθνών κοινοπραξιών, έχουν αποφέρει σημαντικές επιτυχίες όσον αφορά τόσο τους οικονομικούς όρους των συμβολαίων, όσο και θέματα όπως η πρόσκτηση και διαχρονική χρήση του υλικού, η τήρηση αρχείων (archiving) κ.ά.

Σημαντικός στόχος, στο πλαίσιο αυτής της συνεργασίας, είναι η επιλογή σχήματος διαχείρισης του αρχειακού υλικού που συγκεντρώνεται από την υλοποίηση των συμβολαίων, η ένταξη και άλλων βιβλιοθηκών στο σχήμα (όπως βιβλιοθήκες μεγάλων νοσοκομειακών μονάδων, κ.λπ).

Με την υλοποίηση του ΕΠΣΕΤ (β' φάση), αλλά και καθέτων έργων ανά ακαδημαϊκή βιβλιοθήκη στο πλαίσιο του ΕΠΕΑΕΚ, διαμορφώνονται συνέργειες σε θέματα που

σχετίζονται με τη διαχείριση του υλικού κάθε βιβλιοθήκης και την από κοινού παροχή υπηρεσιών.

Οι ευρύτεροι επιχειρησιακοί στόχοι για το 2004 είναι οι ακόλουθοι:

Αναδιοργάνωση της λειτουργίας του ΕΚΤ στη βάση κρίσιμων επιχειρησιακών διεργασιών που επηρεάζουν την υλοποίηση της στρατηγικής του φορέα

Η ανάπτυξη του ΕΚΤ την τελευταία πενταετία και η υλοποίηση μεγάλων έργων απαιτούν την αναδιοργάνωση του φορέα και τη διαμόρφωση δομής που να εξυπηρετεί καλύτερα τους στόχους του.

Στην κατεύθυνση αυτή θα αξιολογηθεί το σύνολο των δραστηριοτήτων για να διαπιστωθεί εάν είναι κρίσιμες ή όχι. Οι δραστηριότητες που θα κριθούν ως κρίσιμες θα αξιολογηθούν συγκριτικά με αντίστοιχες από το διεθνές περιβάλλον.

Η ολοκλήρωση του εγχειρήματος, σε συνδυασμό με την υλοποίηση δράσεων για αξιολόγηση και επαναπροσδιορισμό της θέσης του φορέα στο ελληνικό περιβάλλον, αναμένεται να προσδώσει στο Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης τη νέα μορφή του.

Ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού και ενίσχυση των ικανοτήτων διοίκησης έργων

Τα τελευταία χρόνια, δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στη διαμόρφωση πολιτικής προσέλκυσης ικανών στελεχών. Ταυτόχρονα διαμορφώθηκε εργασιακό περιβάλλον που ενισχύει τις δεξιότητές τους και ενθαρρύνει την πρωτοβουλία και τη δημιουργικότητα.

Ο μεγάλος αριθμός αναπτυξιακών έργων που υλοποιεί το ΕΚΤ, αλλά και το εύρος των δραστηριοτήτων του, απαιτούν καταρχήν ανθρώπινο δυναμικό με εξειδίκευση και ικανότητες, αλλά ταυτόχρονα επιβάλλουν την εφαρμογή τεχνικών διαχείρισης που επιτρέπουν την επίτευξη συντονισμού, συνεργειών, οικονομιών κλίμακας, έλεγχο της απόδοσης, μεγιστοποίηση στόχων, διαχείριση κινδύνων και απόδοσης έργων.

Όσον αφορά τα έργα που υλοποιούνται αλλά και τη διαχείριση της γνώσης που παράγεται, βασικός στόχος το 2004 είναι η εισαγωγή και εγκατάσταση εφαρμογής που θα αφορά σύγχρονες μεθόδους αξιολόγησης στόχων και διοίκησης έργων, καθώς και ανάλυσης κινδύνων.

Το ΕΚΤ προτίθεται να εντείνει το 2004 την ανάπτυξη των οργανωτικών και διαχειριστικών ικανοτήτων για τη σωστή και αποδοτική διαχείριση των έργων και την ενίσχυση του νοητικού κεφαλαίου που διαθέτει.

Παράρτημα 1. Εκδηλώσεις

Ενημερωτικές Ημερίδες, Συναντήσεις Εργασίας, Εκδηλώσεις Μεταφοράς Τεχνολογίας που (συν)διοργάνωσε το ΕΚΤ

Εκδηλώσεις για ερευνητικά προγράμματα

- Διάσκεψη "Προτυποποίηση των εθνικών ερευνητικών πολιτικών" στο πλαίσιο της ελληνικής προεδρίας, συνδιοργάνωση Υπουργείου Ανάπτυξης (Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας, Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης) και Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Γενική Διεύθυνση Έρευνας), Αθήνα, 17-18 Ιανουαρίου 2003
- Ημερίδα για το Πρόγραμμα eContent, Αθήνα, 14 Φεβρουαρίου 2003
- Διεθνής συνάντηση εργασίας "Τεχνολογίες της Κοινωνίας της Πληροφορίας. Η 2η πρόσκληση υποβολής προτάσεων, Κοινοπραξίες και συμμετοχή σε έργα, προετοιμασία και συγγραφή προτάσεων", Αθήνα, 2 Ιουνίου 2003
- Συνάντηση Εργασίας "Ολοκληρωμένες Υποδομές Δικτύωσης και Υπερ-υπολογιστικών Πλεγμάτων για την Ηλεκτρονική Επιστήμη - η πρωτοβουλία της ΕΕ για τις Ηλεκτρονικές Υποδομές (eΥποδομές)", συνδιοργάνωση ΓΓΕΤ, ΕΚΤ, ΕΔΕΤ και ΕΕ, Αθήνα, 12 Ιουνίου 2003
- Ημερίδα: "Βιομηχανία - Έρευνα - Καινοτομία: η Πρόκληση", Θεσσαλονίκη, 25 Νοεμβρίου 2003

Εκδηλώσεις για Ψηφιακό Περιεχόμενο - Βιβλιοθήκες

- Ημερίδα "Ψηφιακό περιεχόμενο: Σύγχρονη πραγματικότητα και προοπτικές στην Ελλάδα και την Ευρώπη", Αθήνα, 31 Ιανουαρίου 2003
- Συνάντηση Εργασίας ΥΠΕΠΘ, Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης & Δημόσιων Βιβλιοθηκών στο πλαίσιο του έργου "Υποστήριξη της εκπαιδευτικής πράξης από τις Κινητές Βιβλιοθήκες", Αθήνα, 11 Φεβρουαρίου 2003
- Ημερίδα "Γλωσσική Τεχνολογία: Τεχνολογικές Καινοτομίες και Επιχειρηματικές Λύσεις", Αθήνα, 27 Φεβρουαρίου 2003

Εκδηλώσεις Μεταφοράς Τεχνολογίας

- Διεθνές Forum επιχειρηματικών συναντήσεων στο πλαίσιο της διεθνούς έκθεσης περιβάλλοντος HELECO 2003, Αθήνα, 30 Ιανουαρίου – 1 Φεβρουαρίου 2003
- Εκδήλωση μεταφοράς τεχνολογίας IRC Future Match 2003, στο πλαίσιο της διεθνούς έκθεσης πληροφορικής CeBIT 2003, Ανόβερο, Γερμανία, 16-18 Μαρτίου 2003
- Διεθνές Forum Επιχειρηματικών Συναντήσεων στο πλαίσιο της διεθνούς έκθεσης για προϊόντα της θάλασσας European Seafood, Βρυξέλλες, Βέλγιο, 6 – 8 Μαΐου 2003
- Διημερίδα Μεταφοράς Τεχνολογίας στο πλαίσιο της διεθνούς έκθεσης υδατοκαλλιεργειών Aqua-Nor 2003, Trondheim, Νορβηγία, 12-13 Αυγούστου 2003
- Διεθνές Forum επιχειρηματικών συναντήσεων και μεταφοράς τεχνολογίας MATCH 2003 στο πλαίσιο της έκθεσης πληροφορικής SMAU, Μιλάνο, Ιταλία, 5-6 Οκτωβρίου 2003
- Διεθνές Forum Επιχειρηματικών Συναντήσεων "Δομικά Υλικά και Κατασκευές", Αθήνα, 12 Δεκεμβρίου 2003

Παράρτημα 2. Εκθέσεις

Εκθέσεις που συμμετείχε το ΕΚΤ ως συντονιστής του Ελληνικού Κέντρου Αναδιανομής Καινοτομίας

- Διεθνής έκθεση περιβάλλοντος HELECO 2003, Αθήνα, 30 Ιανουαρίου – 1 Φεβρουαρίου 2003
- Διεθνής έκθεση πληροφορικής CeBIT 2003, Ανόβερο, Γερμανία, 16-18 Μαρτίου 2003
- Διεθνής έκθεση για προϊόντα της θάλασσας European Seafood, Βρυξέλλες, Βέλγιο, 6 – 8 Μαΐου 2003
- Διεθνής έκθεση υδατοκαλλιεργειών Aqua-Nor 2003, Trondheim, Νορβηγία, 12-15 Αυγούστου 2003
- Διεθνής έκθεση πληροφορικής SMAU, Μιλάνο, Ιταλία, 5-6 Οκτωβρίου 2003

Το ΕΚΤ στο Διαδίκτυο

- Αναζητείτε πηγές επιστημονικής πληροφόρησης για διάφορους τομείς επιστήμης και τεχνολογίας;
- Ενδιαφέρεστε για σύγχρονα βιβλιοθηκονομικά εργαλεία και δίκτυα βιβλιοθηκών;
- Θέλετε να ενημερωθείτε για ερευνητικά προγράμματα και δράσεις προώθησης καινοτομίας και μεταφοράς τεχνολογίας;

Ο διαδικτυακός κόμβος του ΕΚΤ παρέχει πρόσβαση σε ελληνικό και διεθνές περιεχόμενο επιστήμης, έρευνας και τεχνολογίας, καθώς και εξατομικευμένες ηλεκτρονικές υπηρεσίες πληροφόρησης.

www.ekt.gr

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ
N A T I O N A L
DOCUMENTATION
C E N T R E

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ / ΕΙΕ

Βασ. Κωνσταντίνου 48, 116 35 Αθήνα

Τηλ.: 210 7273900-3, Fax: 210 7246824

e-mail: ekt@ekt.gr

<http://www.ekt.gr>

Η Έκθεση δραστηριοτήτων 2003 του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης συντάχθηκε με ευθύνη της Δρ. Εύης Σαχίνη, Προϊσταμένης Τμήματος Ανάπτυξης, και την ενεργή συμμετοχή των κ.κ. Μαργαρίτη Προέδρου, Γεωργίας Τζένου και Πέννυ Πατρινού. Την παραγωγή της έκδοσης επιμελήθηκε η κα Δήμητρα Πελεκάνου.